

Poštnina plačana v gotovini



BOGOLJUB
DECEMBER 1941—XX

Zastopnikom „Bogoljuba“

V času smo, ko je treba obnoviti naročnino za „Bogoljuba“ 1942.

Družina „Bogoljub“-ovih naročnikov in bralcev se je skrčila, odkar so izvršene krajevne premembe. Zdaj je dolžnost vseh, ki uživamo ugodnost, da smo ostali v okrilju „Bogoljuba“, skrbeti za to, da bo število naročnikov v vsaki fari vsaj podvojeno!

„Bogoljubu“ hočemo zagotoviti tak obstanek, da se bo mogel čvrsto razvijati in v polni meri izvrševati svoje vzvišeno poslanstvo med nami. Če kdaj, je danes potrebno, da smo vsi — in ne le zastopniki, apostoli dobrega tiska. Apostol pa še ni, kdor „Bogoljuba“ samo naroči in bere, marveč tisti, ki mu pomaga na noge, ga priporoča, širi, zanj agitira, gre od hiše do hiše, četudi mora zdaj pa zdaj kakšno bridko prešlišati.



Zastopniki, ne odlašajte! Takoj na apostolsko pot za „Bogoljuba“!

Vzemite odgovarjajoče pole za vpisovanje naročnikov „Bogoljuba“ ter obiščite vsako družino, če treba dvakrat, trikrat in še večkrat, tako da bo vsaka družina naročena na najboljši slovenski verski mesečnik „Bogoljub“.

Možje in fantje! Morda jih je med vami še več, ki „Bogoljuba“ nič kaj ne poznate; vzemite v roke to-le številko, pa jo preglejte! Gotovo se boste z njim sprijaznili. Preberite prav za vas in vam v pojasnilo sestavljeno pismo na str. 444 z naslovom: „PROTI NOVEMU LETU“.



DECEMBER

XXXIX. LETNIK

1941-XX

Vseljudska pobožnost deveterih prvih petkov

V ljubezni presvetega Srca Jezusovega vabim vse vernike k posebni pobožnosti deveterih prvih petkov z začetkom v letošnjem decembru (prvi petek je 5. decembra).

Mnogi so to pobožnost že opravili, morda že večkrat. Saj je obljuba Jezusova, ki jo je dal sveti Marjeti Mariji, znana in je nagnila marsikoga, da je žrtvoval čas in trud ter devet prvih petkov zapovrstjo dobro pripravljen sprejel zadostilno sveto obhajilo.

Da Vas vabim še enkrat, da istočasno skupaj obhajamo to pobožnost, so vzrok strašne stiske sedanjosti, ko ne trpimo samo mi, ampak vsi narodi Evrope. Ponižno moramo priznati, da je Evropa veliko grešila in bila v mnogočem laži-krščanska. Sto in stoletja je zametovala velikanske milosti Kristusove in tako si je sama spletla bič, ki jo zdaj tepe. Usmiljenje božje in s tem konec hudih preskušenj upamo doseči, če od svoje strani skušamo Bogu nuditi odkritosrčno zadoščenje za vse grehe in žalitve sveta, in sicer tako, kakor to želi presveto Srce Jezusovo.

Poleg osebnega namena, ki ga bo vsak zase naredil, imejmo vsi skupno ta namen: Tebi, presveto Srce Jezusovo, darujemo to pobožnost prvih petkov v zadoščenje tistih grehov, zaradi katerih je Evropo in nas zadela sedanja težka preskušnja in te prisrčno prosimo, skrajšaj dneve preskušnje, reši nas vsega hudega in daj nam kmalu svoj mir!

Vsa podrobna navodila boste dobili od svojih dušnih pastirjev. Prosim Vas, udeležujte se teh pobožnosti, kolikor le mogoče mnogoštevilno in z neomejenim zaupanjem v presveto Srce Jezusovo.

† Gregorij Rožman,
škof.

Ljubezensko pismo iz nebes

Sveto pismo, knjiga vseh knjig, je zgodovina ljubezni božjega Srca. Kar koli nam sporoča, vse je kakor ljubezensko pismo iz nebes. Glavno dejanje te božje ljubezni je bilo izvršeno na gori Kalvariji. Ves čas poprej je pa božji Zveličar spričeval milino svojega Srca z dobrohotnostjo do vseh, z dobrotljivostjo, z ljubeznijo in zvestobo. Sedaj pa nadaljuje delo ljubezni v sveti maši, v sv. obhajilu, v tabernaklju, v nebesih, kjer Srce Jezusovo še vedno misli, snuje in skrbi za nas in za našo srečo. Če prebereš vse romane in knjige, ki govore o ljubezni človeških src, pa strneš to ljubezen v eno samo, stavim, kar hočeš: lepše, ganljivejše, ljubeznivejše zgodbe ne najdeš, kot je ljubezenska zgodba božjega Srca.

Zdaj pa pogledajmo še drugo zgodbo!

Pred več ko tri sto leti so se bili prvi katoliški misijonarji odpravili na Vzhod: na Kitajsko, Japonsko, da so poganse narode seznanjali z Evangelijem in z zgodbo o ljubezni božjega Srca. Pogani so strmeli in se čudili: »O kako velik, kako dober in ljubezniv je Bog kristjanov!« Ko so jim misijonarji pripovedovali, da je ta dobri Bog dal še posebno zapoved, ki veleva Boga ljubiti, in da je napovedal celo kazen tistim, ki bi ne imeli ljubezni do njega in ki bi ga z grehi žalili, so zastopniki poganov začudeno vzklikali: »Kaj? Kako? Mar je treba pametnim ljudem še posebej zabičevati, naj se hvaležno oklepajo Boga, ki je tako poln ljubezni! Mar ni največja čast, Boga ljubiti, in največja nesreča, Boga ne ljubiti?«

In še so zvedeli pogani, da se dobe celo kristjani, ki Boga ne le ne ljubijo, marveč ga še žalijo, zaničujejo, zavračajo. To je poganse tako razkačilo, da so vznevoljeni vpili: »Nesrečno ljudstvo! Nehvaležna srca! Je-li mogoče, da so kristjani zmožni take podlosti? Kje je tista zavržena dežela, kjer bivajo tako brezsrdni in brezčutni ljudje?«

Res je bilo takrat v Evropi zelo žalostno: širile so se krive vere, ki so njih privrženci tajili sveto Rešnje Telo in druge zakramente, ropali in skrunili cerkve Gospodove, rušili oltarje. Vsaka kriva vera je pa predhodnica nevere. Verski malomarnosti, brezbožnosti je pretila pravična kazen božja.

Pa dobrotljivost in ljubezen Srca božjega tega ni dopustila: še enkrat se je razlilo iz tega ljubezni polnega Srca bogastvo milosti in usmiljenja na človeški rod.

Oglejmo si zdaj to novo pismo ljubezni iz nebes!

Tisti čas je živela v redu sv. Frančiška Saleškega na Francoskem redovnica Marjeta M. Alakok. Umrla je v sluhu svetosti leta 1690. in bila v Rimu l. 1864. prišteta med blažene. To skromno, med samostanskimi zidovi živečo, skrito dušo je izvolil božji Sin, »da je razodel človeštvu zadnje prizadevanje svoje ljubezni v zadnjih časih«. Razjasnil ji je načrt, kako naj ljudi zopet pridobi za ljubezen božjo. Bilo je leta 1673., ko je Marjeta nekega dne zatopljena v molitev klečala pred Najsvetejšim. To priložnost je božji Zveličar porabil, da ji je razodel čuda svoje ljubezni. Rekel je: »Moje Srce je polno ljubezni do ljudi in do tebe. Ne more več zadrževati v sebi žarkov te goreče ljubezni. S tvojim posredovanjem moram ljudem razkriti zaklade svojega Srca, da jih z njimi obogatim.«

V poznejših razodetjih je Jezus zahteval, naj bo prvi petek po osmini praznika sv. Rešnjega Telesa posebno praznovanje v slavo in zadoščevanje njegovemu Srcu. Ta dan

naj verniki prejemajo sveto obhajilo in naj božjemu Srcu zadoščujejo za vse razžalitve, ki jih mora trpeti vprav v najsvetejšem Zakramentu.

Znano je, kako se je nato pobožnost do presv. Srca polagoma — četudi ne brez težav in nasprotovanja, razširila po vsej Evropi in tudi po vsem katoliškem svetu. Tudi pobožnost meseca junija je pognala krepke korenine in se je udomačila že skoraj povsod. Danes se pa posebno priporoča in uvaja zadoščevalno češčenje presv. Srca Jezusovega devet prvih petkov. In prav to pobožnost hočemo mi Slovenci počenši z adventom opravljati kot skupno pobožnost v zadoščevanje za vse napake in pregrehe, ki smo z njimi razžalili predobro Srce Jezusovo, in pa zato, da s¹ izprosimo milosti, pomoči in miru za vso našo skupnost in za vso širšo in ožjo domovino.

Da se bomo te spokorne pobožnosti s tem večjim veseljem in zaupanjem vsi brez izjeme oprijeli, naj še poprej omenimo, kako bogate sadove je Jezus obetal pravim častilcem njegovega Srca in še posebno tem, ki opravljajo pobožnost prvih petkov.

Glavni nagib te pobožnosti je pač ranjena, v nehvaleznosti pozabljena ljubezen Odrešenikova. Toda Jezus sam je temu glavnemu nagibu dodal še mnogo drugih pobud in dragocenih nagrad. Če jih imamo pred očmi, bomo s tem večjo vnemo porabili vsako priložnost, ko se moremo pridružiti častilcem presvetega Srca.

Knjige naštevajo 12 velikih obljub, ki nam ponujajo zaklade neizmerne vrednosti. Omenjamo tu samo nekatere:

»Častilcem sv. Srca bom dal vse milosti, ki jih potrebujejo v svojem stanu.

Dal bom mir njihovim družinam.

Tolažil jih bom v njihovem trpljenju.

Varno zavetje jim bom v življenju, posebno ob smrti.

Razlil bom svoj blagoslov na vsa njihova podjetja.

Grešniki bodo našli v presv. Srcu vir in neizmerno morje usmiljenja . . .«

Sedaj se pa vprašajmo: Katera pobožnost je času bolj primerna, za nas in za vse človeštvo bolj priporočljiva, z milostmi bolj oblažodarjena — kot je češčenje sv. Srca Jezusovega!

Le pomislimo: Ali niso časi, ki jih doživljamo, v pogledu na versko razdvojenost, na odtujenost Cerkvi in cerkvenemu življenju, v pogledu na številne grehote idr., ali ni ta čas tako močno podoben tisti dobi, ko je božji Zveličar na poseben način razodel usmiljenje svojega ljubezni polnega Srca!

Letošnji praznik Kristusa Kralja smo se bridko zavedeli, kaj je srčika svetovne krize: **Kristus, oropan kraljevske krone!** Trije kralji so pred njim sneli svojo krono in so mu zlato podarili in sam kralj Herod jim je svetoval. Vojaki rimskega cesarja so Jezusu vsaj trnjevo krono na glavo dejali: čeprav ga je bolela, pa je vsaj vprašanje postavljala, če ni morda Jezus kraljevski krvi.

Človek dvajsetega stoletja pa je Kralju kraljev in Vladarju vladarjev vzel krono z glave z oholo besedo: »Nočemo, da bi nam ta kraljeval! Svobodna bodi naša misel, morala, znanost, pravičnost, delo, avtoriteta, bratstvo, politika, gospodarstvo, umetnost, socialni red in vse naše življenje na zemlji. Nočemo, da bi bila Cerkev mati narodov, njen oltar vesoljni tron Kristusa kralja, On sam pa vsem narodom Dobri pastir.«

Od tod razdvojenost po družinah, prevračanje namena, ki ga ima zakon, zanemarjanje krščanske odgoje.

Če je bilo kdaj potrebno, je danes ta potreba še veliko večja, da se skesano zatekamo v božje Srce Jezusovo, »ki je brezno dobrote, kamor naj reveži pogrezajo svoje težave; brezno veselja, kamor moramo potopiti vse svoje žalosti; brezno usmiljenja za vse nesrečne, in brezno ljubezni, kamor moramo vreči vse svoje nadloge.«

Ko neskončno modri Bog pošilja žalost, bedo, stisko, gorje, ko dopušča, da nekateri zgube domačijo, službo, premoženje, ni, da bi morali vse to imeti za kazen božjo. Toda četudi vse, kar nas tlači in mori, denemo na tehtnico božje Previdnosti, je le prav, da potrckamo skrušeni tudi na prsi in kličemo: »Mea culpa!« Moj greh, moj preveliki greh!

Za grehe, ki se jih kesamo in obtožimo, da dobimo odvezo od njih, moramo pa tudi zadoščevati in delati pokoro zanje. Zadoščevati moramo tudi za tiste nesrečnike, ki so trdovratni in neobčutni, če hočemo, da bo dobri Bog potolažen odvrnil vse hudo od nas in naše skupnosti.

V tej zadnji misli je utemeljena potreba po splošni in skupni pokori vseh in tudi celotnih narodov. In tako se je sprožila tudi med nami srečna misel, naj se vsa naša škofija obrne za pomoč v sedanjih stiskah k presv. Srcu Jezusovemu na ta način, da bomo opravljali vsi verniki pobožnost devet prvih petkov na čast in slavo božjemu Srcu. S to skupno zadostilno pobožnostjo hočemo potolažiti Jezusovo ljubezni polno Srce in izprositi rešitev iz vseh tegob, ki nas tarejo.

Po zamisli Katoliške akcije in po priporočilu prevzv. g. škofa ljubljanskega bomo po navedenem namenu začeli v bližnjem adventu skupno pobožnost deveterih prvih petkov. Naj zajame to spokornostno dejanje vse naše ljudstvo, zlasti tudi može in fante, naj nas privede nazaj k Jezusu s pobožnim in vrednim prejemom sv. obhajila. Zatopimo se globoko v skrivnost božjega Srca in spoznavajmo bogastvo, ki je skrito v tolažilnih vzklikih litanij presv. Srca:

Srce Jezusovo, žareče ognjišče ljubezni!

Srce Jezusovo, posoda ljubezni in pravice!

Srce Jezusovo, potrpežljivo in neskončno usmiljeno!

Srce Jezusovo, vir vse tolažbe!

Srce Jezusovo, naš mir in naša sprava! — Usmili se nas!

Ni dvoma, da bomo po skupni pobožnosti do sv. Srca, ki naj bo naša vzvišena dolžnost, deležni dragocenih sadov, ki jih zagotavlja prelepa cerkvena molitev:

»Vsemogočni, večni Bog, ozri se na Srce svojega preljubega Sina in na češčenje in zadoščenje, ki ti ga opravlja v imenu grešnikov, in po njem potolažen odpusti njim, ki prosijo tvojeга usmiljenja, v imenu istega tvojeга Sina Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.«

A. Č.

Ko mi pojemajo moči, če se hoče življenje odtrgati od slabotnega telesa, pa imam vero, pravim: Vse to je bilo le ovoj, odelo, ki se iz njega — kakor iz mešička pisani metulj — dvigne k večnemu življenju moja duša.
(T. Toth.)

Blagor staršem, ki z besedo in zgledom vzgajajo svoje otroke, da vidijo in ljubijo v duhovniku svojega duhovnega očeta!

»Naša bednost naj nas ne plaši, saj nam daje tem večjo pravico do božje ljubezni in božjega usmiljenja.« (J. B. Zwenger.)

Apostolat zadoščevanja

Apostolat Katoliške akcije je dobil za bodoče leto čisto določeno nologo: zadoslilno pobožnost na čast Srcu Jezusovemu — devet zaporednih prvih petkov. Zadoslilne pobožnosti, zadoslilna sv. obhajila in razna dobra dela v spravo prav močno spadajo k apostolatu. Saj apostolat predvsem pridobiva duše za Boga in mora za ta namen uporabljati zlasti nadnaravna sredstva. Nikjer pa ne stopimo tako popolnoma v nadnaravni red, kakor prav po prejemanju sv. obhajila. S tem zakramentom si pridobimo — če ga vredno prejmemo — največ božje pomoči za apostolsko delo. Združujemo se z onim srčnim hrepenenjem božjega Odršenika, ki ljudem ne želi nobene večje dobrote, kakor da bi vsi prišli do spoznanja resnice in se zveličali. In za to najsrčnejšo željo Jezusovega presvetega Srca bodo člani Katoliške akcije opravljali zadoslilno pobožnost deveterih prvih petkov in zanjo pridobivali in navduševali tudi druge. To je njih apostolska dolžnost.

Molitvena pomoč naše Katoliške akcije je že doslej vabila apostolsko vnete vernike k tistim dobrim delom, ki izprosijo veliko božjega blagoslova za apostolske namene. Najbolj jih je spodbujala k molitvi in žrtvam, ki naj vedno spremljajo in podpirajo vse zunanje človekovo prizadevanje. Z zadoščevanjem presvetemu Srcu Jezusovemu pa hoče zbrati vse častilce presv. Srca, da ga skupno prosijo usmiljenja za nas vse in mu v ta namen prineso v dar vsak prvi petek prejem sv. zakramentov in zadoslilne molitve. V istem dobrem delu je tu lepo združena molitev in žrtev. Le z žrtvijo in vztrajnostjo bo mogoče izvršiti to pobožnost, navezano na devet prvih petkov, ki se ne smejo prekiniti. Vsak jo bo opravljal v prvi vrsti ne za svojo lastno dušo, marveč v skupni namen za vse naše ljudstvo, zlasti za vse trpeče in tiste, ki so se odtujili Bogu.

Namen, določen temu splošnemu zadoščevanju, je vreden velikih žrtev,

velike ljubezni in gorečnosti. Izprositi hočemo od Boga usmiljenja in odpuščanja za vse žalitve, ki jih od nas trpi. Zlasti mu hočemo zadoščevati za grehe brezbožnosti, uživanjaželjnosti, materializma in vse njih zle posledice, ki je va-



*Posoda vse svetosti.
(Brezmadežna.)*

nje zašlo moderno človeštvo, pa tudi mi. Prosimi hočemo, naj nam usmiljeni Bog prizanese za našo posvetnost, nezvestobo, površnost v spolnjevanju božjih zapovedi. Naj nas ne kaznuje, da smo se tako slabo borili za božje kraljestvo in da je bilo po naši krivdi krščanstvo videti na umiku pred svetnimi silami, celo pred satanovim kraljestvom. Mnogo, prav mnogo imamo popraviti, reči moramo: moja krivda, naša krivda, naša prevelika krivda.

A že gledamo in čutimo, kako prihaja na svet kazen za to krivdo. Vojska je s svojim trpljenjem zadela doslej ene bolj, druge manj. Vsi pa jo občutijo kot hudo gorje in želijo ter prosijo, da bi prišla po tej vojski trajna doba reda in miru v pravici in ljubezni. Ali ni primerno, da se kot verni kristjani tudi obrnemo s prošnjo na Boga, najvišjega gospodarja narodov in ljudstev, naj da svetu milost priti do pravega, trajnega miru. Saj red in mir med narodi spada med največje dobrine na zemlji, zato upravičeno zanj Boga prosimo. Kaj mu hočemo prinesiti kot odkupnino za ta veliki dar? Svoje molitve, žrtve, pobožnost, ljubezen, vdanost, vso svojo voljo, ki jo hočemo bolj ko doslej ukloniti njegovi sveti postavi.

*

Brez omahovanja mora biti naš trdni sklep, da hočemo sebe upodobiti po Kristusu, ki je tudi zato postal človek, da nam je pokazal zgled: »Zgled sem vam dal.« (Jan 13, 15.) V pobožnosti do Srca Jezusovega bomo zopet in zopet premišljevali in ponavljali prošnjo: Upodobi naše srce po svojem Srcu!

Kaj se bomo učili v šoli Srca Jezusovega? Ali ne vdanosti v voljo nebeskega Očeta tudi v trpljenju, da, zlasti v trpljenju; ali ne zaupanja v božjo previdnost, ali ne pravega mišljenja o največji sreči in najhujšem zlu za človeka, ali ne otroške ljubezni in odkritosrčnega veselja nad tem, da imamo tolažilne resnice sv. vere in nam neumljive milosti, ki nas posvečujejo za božje življenje? Ali ne bomo tako prišli do globljege umevanja božje modrosti, ki je skrita

v češčenju Srca Jezusovega, ki je za reče ognjišče ljubezni, dobrote in ljubezni polno, globočina vseh čednosti, vse hvale vredno, kralj in središče vseh src, vir življenja in svetosti, vir vse tolažbe, potrpežljivo in neskončno usmiljeno, naš mir in naša sprava, sprava za naše grehe, daritev za grešnike...

To bogastvo nam odkriva češčenje Jezusovega presvetelega Srca, da ga največji duhovi niso mogli in ne morejo doumeti. In vendar je Jezus človeštvu, tudi mnogim med nami, tisti veliki Neznanec, ki se zanj ne brigajo, ne vprašajo, ki ga v svojem življenju ne uvažujejo, ki nočejo o njem nič slišati. Nekaterim pa je, žalibog spet mnogim med nami, celo v zasmeh, kletev, ki mu v sovraštvu napovedujejo borbo do popolnega uničenja, da bi se enkrat za vselej izbrisalo njegovo ime s sveta.

Ali pa tem nasproti niso tudi taki, ki se s ponosom imenujejo učence Jezusove in častilce njegovega Srca, ki se radi žrtvujejo za to, da se širi njegovo božje kraljestvo? Ti apostoli morajo biti oznanjevalci odlik svojega Kralja. Njegovo največje dostojanstvo — njegovo božanstvo — oznanjajo, če ga ponižno in pobožno molijo. Njegovo najprivlačnejšo krepost — ljubezen in usmiljenje — razglašajo, če ga z neomajnim zaupanjem prosijo. Njegovo prenavljajočo moč, ki jo ima do človeških src, razodevajo, če svoje srce oblikujejo po življenja polnem Srcu Jezusovem. Pravi apostol Kristusa Kralja se nikakor ne more izogniti češčenju Jezusovega Srca. Ko išče, kaj naj bo njegova najvišja ljubezen, kaj njegova življenjska modrost, kaj cilj njegovega hrepenenja, kaj živi zgled njemu dosegljive popolnosti, najde odgovore na ta vprašanja v neizčrpnem Srcu Jezusovem.

*

Jezus sam je v razodetju svojega Srca zlasti eno pobožnost priporočil svojim častilcem: z a d o š č e v a n j e. Zadoščevanje hoče imeti Jezus za dokaz, da ga res iskreno, nesebično ljubimo. Jezus nas ljubi. Kateri človek bi mogel to z besedami lepše povedati, kakor je Jezus sam z dejanji dokazal? Odpri evangelij,

poslušaj, glej in preišljaj Jezusove besede in dela, poglobi se v njegovo osebnost in strmeč boš spoznal: Jezus je Bog in Bog je ljubezen. Najbolj ljubi nas, ki nas je odrešil s popolnim darovanjem samega sebe, zato je lahko dejal o svoji ljubezni: »Večje ljubezni nima nihče kakor je ta, da kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje.« (Jan 15, 13.)

A kljub temu, da je dal za nas življenje v najhujših bolečinah, se zanj trpljenje še vedno nadaljuje. Čeprav poveličan v nebesih na desnici Očetovi, četudi zmagovalec smrti in greha, dasi Kralj veselstva in edini, v katerem se morejo ljudje zveličati, je vendar slej ko prej — znamenje, kateremu se nasprotuje, nič manj zaničevan kakor češččen, prav toliko sovražen od hudobnih kakor od dobrih ljubljjen.

To nasprotovanje, zaničevanje, preklinjevanje, sovraštvost ga hudo boli. Tem huje, ker je vzrok pogubljenja mnogih nedopovedljivo dragocenih duš. To je tisti nered, tista nesreča sveta, ki božje Srce Jezusovo najhuje rani. Če zastran brezbožnosti, hudobije, krivice, nasilja, sovraštva, ki dandanes vlada na svetu, mi ne moremo biti sveta veseli, kaj šele Bog? Ali ni on določil svetu oni red, ki naj v prvi vrsti daje Bogu najvišjo čast in oblast, ljudem na svetu pa tudi vse, kar služi za njih pravo in večno srečo? Svet bi moral biti po božjem načrtu čudovito urejeno božje kraljestvo, zlasti kraljestvo ljubezni, a ljudje naj bi prostovoljno, po lastnem spoznanju in po svoji dobri volji živeli po zakonih tega kraljestva. A dejansko je to božje kraljestvo na zemlji vsled človekove grešnosti v mnogočem neurejeno. In v Jezusovem Srcu, ki je v njem največja ljubezen, je vsled človeške hudobije tudi največja bolečina.

Z zadoščevanjem lahko v veliki meri olajšamo Jezusove bolečine in olepšamo podobo božjega kraljestva na zemlji. Z molitvijo, žrtvijo, ljubeznijo, pobožnostjo pomnožimo število dobrih del, ki so vsa v slavo božjega kraljestva. S spravo in zadoščevanjem za grehe drugih, ki morajo



Sveti nadangel Mihael,

brani nas v boju; bodi nam v pomoč zoper zlobnost in zalezovanje hudega duha. Ukroti naj ga Bog, ponižno za to prosimo. In ti vodnik nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z božjo pomočjo v pekel pahni. Amen. (Cerkvena molitev.)

boleti tudi nas, potolažimo maščevalno jezo božjo in odvrnemo šibo, ki se morda že dviga nad našimi glavami. Koga še prej in bolj ko nas bolijo ti grehi? Ali ne Jezusa, Odrešenika našega, ki je zato prišel na svet, da je vzel grehe sveta nase in zanje umrl? Poznal je hudobijo greha in vedel je ceno neumrljivih duš. Zato je s svojim odrešenjem postal sred-

nik med Bogom Očetom in nami, »ki vedno živi, da prosi za nas.« (Hebr. 7, 25.) On je dal največje, neskončno nadomestno zadoščenje za grehe sveta, »on je v dneh svojega življenja na zemlji daroval prošnje in molitve s silnimi klici in solzami njemu, ki ga je mogel oteti smrti, in bil je uslišan zaradi bogovdanosti.« (Hebr. 5, 7.)

Tako tudi mi prinašajmo Srcu Jezusovemu nadomestno zadoščenje za druge. Te ga naj nas uči apostolska gorečnost in zgled Jezusove ljubezni. Srce Jezusovo je večje ljubezni, ljubezni do nebeškega Očeta in ljubezni do ljudi. Njegova ljubezen je potrpežljiva, prizanesljiva, dobrohotna, usmiljena, vztrajna. Zadostujmo mu in učil nas bo svoje ljubezni, da bomo v njej našli svojo srečo. Apostol Kristusov ne more biti, kdor nima ljubezni do Boga in do neumrljivih duš. Najbolj osebno človekovo delo je tisto, ki izvira iz ljubezni. Ako hoče Katoliška akcija preroditi ljudi v nove osebnosti, ne sme prezreti vzgojne moči ljubezni, ki

se je najlepše učimo v Srcu Jezusovem. Iz ljubezni predvsem prihajajo žrtve za druge, ljubezni brez žrtev ni, kakor ni luči brez sonca, toplote brez ognja.

Če torej mislimo, da imamo apostolsko srce, pripravljeno za dobra dela, se najprej zavedajmo, v kakšnem času, duhu in okolju živimo. V posvetnem, nekrščanskem, celo Bogu sovražnem in proti Bogu se borečem duhu se nahajamo. To je duhovna beda med nami. In kolikšno je tudi telesno gorje, ki toliko nesrečnikov tare in ki zanj ne najdemo pomoči! Ustvarimo enkrat tudi mi s svojim dejavnim krščanstvom, z zadoščenjem, javno mnenje, ustvarimo krščansko razpoloženje v naši javnosti! Z molitvijo, s češčenjem Srca Jezusovega, s sv. obhajili združeni od vasi do vasi, od mesta do mesta rešujmo narodu najvišje duhovne dobrine in izprosimo mu usmiljenje božje. Zaupajmo, da bomo gotovo mogli peti s psalmistom: »Usmiljenje Gospodovo bom opeval na veke.« (Ps 88, 1.)

Al. Strupič.

»Delajmo jaslice!« Pravkar je izšla prva slovenska knjiga o jaslicah. Obsega nad 100 strani. 35 lepih slik kaže jaslice v zgodovini, po svetu in širom naše domače zemlje. Vsebinska: O nastanku in razvoju jaslic. O pomenu za naš čas. O po-

stavljanju jaslic. — Lepa adventna premišljevanja. Obširna in podrobna navodila o slogu, mahu, hribu, (10 strani!), hlevčku, (6 strani), rastlinstvu in ostalem. — Cena 8 Lir. Naroča se pri Založbi »Nova stvar« Ljubljana.



Sveti oče krščanskim materam

(Prevedel J. Šimenc).

Na praznik Kristusa Kralja se je svetemu očetu Piju XII. poklonilo velikansko zastopstvo krščanskih mater in vzgojiteljic, članic Katoliške akcije. Skupni oče vsega krščanstva,

ki je pred dvema letoma prav o prazniku Kristusa Kralja spregovoril svetu s prvo okrožnico, si je izbral isto pomembno slovesnost, da je letos obširno razložil krščanskim materam,

kako naj vzgajajo otroke. Dejal pa je že v uvodu, da njegov duh hiti čez prag sprejemne dvorane v Vatikanu do mej Italije in vsega sveta, objemajoč vse drage otroke, cvet človeštva in veselje njih mater.

Zato je Bogoljub dolžan slovenskim materam vsaj v glavnem povedati očetovo besedo, ki je bila tudi njim govorjena.

Vzgoja otrok — resna dolžnost.

Otroke vzgajati je prva dolžnost krščanskih mater. To je poklic, v katerem bi jih nihče ne mogel popolnoma nadomestiti. Pa ni dosti, da se dolžnosti zavedate in imate voljo spolniti jo, treba se je narediti sposobne, da jo spolnite dobro.

Za vzgojo se treba resno pripraviti.

Dočim nikomur še na misel ne pride, da bi hotel biti brez vaje in priprave kar čez noč mehanik ali inženir, zdravnik ali advokat, se pa vsak dan poroči nič koliko fantov in deklet, ne da bi se bili le trenutek pripravljali za težke dolžnosti, ki jih čakajo pri vzgoji otrok. In vendar je dejal sv. Gregorij Veliki, da je ravnati z dušami umetnost vseh umetnosti. Kaj šele oblikovati otroške duše in jim dati pravi obraz! Kako težko in naporno je to!

Zakaj? Zato ker so te duše tako nežne in jim neroden ali hudoben človek tako lahko vtisne podobo, ki jih pokazi, in zato ker nobene ni tako težko voditi. Mehkemu vosku moreš dati podobo, kakršno hočeš, še lažje pa začrta slab vpliv ali grešna vne-marnost neizbrisne sledove v otroško dušo!

Srečno dete, ki mu je mama ob zibelki drug angel varuh, ki ga navdihuje za vse dobro! Biti res krščanska mati, v tem je vsa vrednost in čast zveste moževe tovarišice. Taka je res steber in opornik, središče in svetilnik družinskega doma.

Kako mati vzgaja v detinski dobi.

Zeni je Bog dal nalogo, ki je sveta in polna trpljenja, obenem pa vir najčistejšega veselja, materinstva. Z materinstvom ji je zaupana prva vzgoja otrokova, v prvih mesecih in letih.

Očetje in matere, ki je vašo ljubezen posvetila krščanska vera, pripravite že pred rojstvom nedolžnost družinskega bivališča, v katerem se bodo otrokove telesne in dušne oči odpirale luči in življenju, bivališče, ki bo napolnilo s prijetnim Kristusovim vonjem vso pot njegovega krepostnega napredka. Saj morda veste, kako usodne reči utegnejo podedovati otroci od staršev in kako silen vpliv na njih bodoči značaj ima ta dediščina. Da ta ali oni tako težko živi zares krščansko življenje, so včasih krivi njegovi starši, ki so otroku zapustili posledice neurejenega življenja.

Krščanske matere, ne pozabite, da je Bog v svetem krstu vaše otroke sprejel za svoje in da so posebni ljubljenci Jezusovi, ker njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje Očeta, ki je v nebesih. (Mat 18, 10.) Tudi ve, ko jih varujete, krepite in vzgajate, morate biti angeli, ki v svoji skrbi in čuječnosti vedno gledate v nebesa. Že v zibelki morate začeti vzgojo, ne samo telesno, ampak tudi duhovno; zakaj če jih ne vzgajate vi, se bodo začeli vzgajati sami, dobro ali slabo.

Spominjajte se, da ima veliko potez, tudi nraavnih, ki jih vidite na mladeniču ali na zrelem možu, svoj izvir prav za prav v oblikah in okolnostih prve telesne rasti v detinstvu: če se otrokovo telo čemu privadi, bo to pozneje morda njegovi duši trda zavora duhovnega življenja. Zato z njim tako ravnajte, kakor zahteva modro zdravstvo. Tako jim boste za trenutek, ko se jim bo zbudil razum, pripravili in utrdili telesne sposobnosti, da bodo zdrave, krepke in pravilno usmerjene.

Prav zato je tako močno želeti, da mati sama doji svojega otroka, če je le kako mogoče. Kdo more izmeriti skrivnostne vplive, ki jih ima na rast te nežne stvarce dojlja, ki je dete od nje popolnoma odvisno v svojem razvoju?

Ali še nikoli niste opazovali teh odprtih očesc, vprašujočih, nemirnih, ki tekajo okoli tisoč predmetov, ustavljajoč se zdaj pri tem zdaj pri onem, očesc, ki sledijo gibu ali kretnji in ki že razodevajo veselje in žalost, jezo in trmo in znake mladih strasti, ki se vgnezdijo v človeško srce, še preden so se drobne ustnice naučile zlogovati prvo besedo?

Otrokova duša je list, na katerega pred rojstvom še ni bilo nič zapisano. Pisale bodo nanj njegove oči in drugi zunanji in notranji čuti, ki mu prinašajo življenje sveta v podobah in pojmih stvari, med katerimi biva. Kakor pravi Dante v Vicah (16, 88), gre »preprosta dušica, ki še nič ne ve«, za vidnimi in slišnimi stvarmi z neugnanim hrepenenjem. In vse to čutno življenje in zaznavanje zunanjega in notranjega sveta je cesta, po kateri se iz skrivnostne daljave

bližata razum in volja. Kako potrebno je torej, da otrokovo čutnost vzgajate, brzdate in ji v skrbni čuječnosti dajete pravo smer, drugače bosta tako plemeniti duhovni sposobnosti, kakor sta razum in volja, ko se bosta zbudili, naleteli na velike ovire ali se bosta celo pokazili.

Vaše ljubeznivo oko in modra beseda mora že tedaj učiti dete, da ne sme kloniti vsakemu vtisku, ampak da mora razločevati, kdaj treba reči: Da, kdaj: Ne. Ko se mu svita zarja razuma, ne sme svojih čutnih zaznav kar slepo sprejemati, ampak se mora navaditi jim gospodovati, da mu služijo, ne pa da ga vladajo. Skratka, treba je otroka pripraviti do tega, da bo pod vodstvom skrbne matere nastopil pot svoje vzgoje.

Opazujte in preučujte otroka v nežni starosti. Če ga boste dobro poznale, ga boste dobro vzgajale; ne boste njegove narave na glavo postavile, ampak jo boste znale razumeti. Znale boste tudi odnehati, toda o pravem času.

(Konec prihodnjič.)

Kraljevstvo Marije Dev. brezmadežne

Praznik Kristusa Kralja nas vsako leto glasno opozarja tudi na odliko nebeške Matere, ki jo je božji Sin postavil za Kraljico nebes in zemlje. Nanjo se nanašajo besede kraljevskega psalmista: »Kraljica stoji na tvoji desnici v zlatem oblačilu, ogrnjena s pisano obleko.« (Ps 44, 10.)

Ko se je spolnilo, kar je bil angel oznanil, ko je »Beseda meso postala«, je Marijo doletela čast materinstva božjega. Kot mati Sina božjega, je mati ne le trpečega Zveličarja, marveč tudi mati vstalega Odrešenika, mati Kralja nebes in zemlje, ki je rekel: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji.« (Mt 29, 18.) To pa zato, ker je kraljevska čast

neločljivo združena z Jezusovo osebo, a materinstvo se nanaša na osebo.

Marijo proslavljajo kot Kraljico cerkveni očetje, cerkveni učenički, cerkveno obredoslovje, cerkvene molitve, zlasti lavretanske litanije, cerkvena umetnost, vsa Cerkev, ki poje na dan vnebovzetja Marijinega: »Exaltata est sancta Dei Genitrix super choros Angelorum ad coelestia regna!« — povišana je sveta božja Porodnica nad angelske zборе v nebeško kraljestvo. »Danes je Marija Devica šla v nebesa; radujte se, zakaj s Kristusom kraljuje na veke.«

Ob vnebovzetju Marijinem je zbor angelov hitel naproti, strmeč nad njeno veličastnostjo: »Kdo je tista, ki prihaja

kakor vzhajajoča zarja, lepa kakor luna, izvoljena kakor sonce!» (Vp 6, 9.) In Marija odgovarja: »Tempelj božji sem, sveetišče Sv. Duha, najljubša hči Božga Očeta, vaša kraljica.« (Sv. Tomaž Vilan.)

Sam Sin božji, Kristus Kralj, povabi svojo Mater, da se dvigne z zemlje, da bo v nebesih kraljevala. Besede Salomonove iz Visoke pesmi polaga sv. Cerkev Jezusu na jezik: »Pridi z Libanona nevesta moja, pridi, »b o š k r o n a n a.« (Vp 2, 10; 4, 8.)

Cemu naj govori Jezus o kronanju? Kaj Marija ni bila že kraljica? Brez dvoma. Vendar pa je bila ura vnebovzvetja izbrana za njeno kronanje, ko jo je Sin božji ovenčal z vsem kraljevskim veličanstvom. Kraljevska čast Marijina je dobila ta dan končno poveličanje in dovršenje. Odslej blesti njena kraljevska slava v novi luči angelom, svetnikom in ljudem.

Doslej je bila Kraljica zakrita z dvojnimi zastoroma: z lastno ponižnostjo in po volji Jezusa samega, ki je hotel, da mu je sledila v trpljenju. Na dan vnebovzvetja se je tudi na Mariji razodela slava, s katero jo je hotel njen božji Sin poveličati. Od tega dne jo slave vsi angeli kot svojo Kraljico. O č a k i, ki so hrepeneli po prihodu obljubljenega Odrešenika, p r e r o k i, ki so jo napovedovali kot mater Zveličarja svetá, jo časte kot svojo Mater in Kraljico. Mučenci se spoštljivo uklanjajo njej kot Kraljici, ki je mogla vzdihniti: »Ali je kje bolečina večja od moje?« Apostoli, spoznavalci, vsi svetniki in svetnice se ji spoštljivo približujejo in skupno pozdravljajo kot Kraljico, ki jo je sam Sin božji tako poveličal.

In vrste devic? Kdo pozdravlja z večjo presrčnostjo njo, ki je z brezmadežno čistostjo presešla vse hčerke izraelske in hčerke vsega človeškega rodu ter ostala tudi po porodu najčistejša devica, kdo jo iskreneje pozdravlja kot nepregledne vrste devic, ki jim je nebeska Kraljica najsvetlejši vzor, najsrečnejše plačilo!

Vsi verni katoliški kristjani z občudovanjem in ljubeznijo, pa s trdnim zaupanjem gledamo na njo, ki jo kličemo



Marija Kraljica.

in častimo kot »Kraljico — brez madeža izvirnega greha spočeto«.

Viharno in nemirno je naše življenje; zakaj izgnani otroci Eve smo v dolini solz, izpostavljeni neprestanim borbam, notranjim in zunanjim, ki ogrožajo zlasti mir naših duš. V teh stiskah se zatekamo k Tebi, Kraljica miru, saj si mati Jezusova, ki je knez miru in miroljubni Kralj.

Prosi torej za nas svojega ljubelega Sina, da nam po tvoji priprošnji pomiri vse viharje na morju življenja. Naj tudi nam veljajo tolažilne besede, ki jih je govoril apostolom: »Mir vam zapustim, svoj mir vam dam!« A. C.



Da znamo odgovoriti...

Kar komu ni všeč, to skuša v nič djati, ovreči, spodbiti. Tudi spoved, zakrament svete pokore, ta za grešno človeštvo odrešilna, zveličavna, presrečna ustanova Kristusova, je nekaterim, ki so z božjimi zapovedmi navzkriž, odveč in sicer zato, ker nimajo ne volje, ne odločnosti in poguma, da bi šli pred božje sodišče, kjer bi slišali oprostilno sodbo, če bi se skesano obtožili. Namesto tega pa potem stikajo vsepovsod, kje bi našli kaj takega, kar bi jim služilo v borbi proti spovedi.

a) Eni se n. pr. smešijo s tem, da pravijo: »Kristus ni spovedoval, pa tudi drugim ni ukazal spovedovati.« Prvi ugovor, da Kristus ni spovedoval, je tak, da ga vsak količkaj brihtnejši šolarček lahko zavrne, saj mora vedeti, da je Jezus vseveden in ni bilo treba, da bi mu bil kdo grehe pripovedoval. Lahko je torej izrekel oprostilno sodbo, če se je le grešnik resnično kesal. Pristavil pa je navadno: »Pojdi in nikar več ne greš!« (Trdni sklep poboljšanja je zahteval.) Brez resničnega kesanja in trdnega sklepa tudi Jezus ni nobenega greha odpustil.

To pa tudi dobro vemo, da Jezus apostolom in njih naslednikom vsevednosti ni zapustil, dasi jim je dal moč v božjem imenu grehe odpuščati ali zadrževati. Preden torej morejo presoditi, če je grešnik zadosti pripravljen in če naj mu grehe odpuste, morajo spoznati njegovo notranjost, grešnost in zadolženje, kar se zgodi z ustmeno obtožbo grešnika samega.

Tudi drugi del zgoraj omenjenega ugovora, češ da Kristus ni ukazal spovedovati, ovrže lahko vsak otrok, ki se je že pripravil na prvo spoved; saj se mu je povedalo iz Sv. pisma, da je Jezus

na dan svojega vstajenja rekel apostolom (in njih naslednikom): »Prejmite Sv. Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni, in katerim jih zadržite, so jim zadržani.« (Jan 20, 23.)

Zakaj jim je dal Sv. Duha? Zato, da bi (po grešnikovi obtožbi) mogli presoditi, če je vreden svete odveze ali ne.

S tem, kar smo zapisali iz Sv. pisma (Jan 20, 23.), je obenem ovržen ugovor tistih, ki v svoji nevednosti očitajo, kakor da so spoved duhovniki vpe-ljali.

b) Iz nespametnih in bedastih ugovorov proti spovedi se vidi, kako se Cerкви odtujeni nevedneži oprijemljejo vsake bilke, da si skušajo po svoje lajšati težko vest, ko strahopetljivo odri-vajo zveličavno ustanovo svete spovedi. Tako n. pr. zatrjujejo, da se s spovedjo daje le potuha in se pospešuje greh, češ če grešim, grem pa k spovedi, pa je zo-pet dobro.

Tako bi utegnil govoriti o spovedi le nevednež, ki še pojma nima o p o g o j i h za dobro in veljavno spoved; kajti če bi pomislil, da je pred Bogom veljavna le tista spoved, ki je združena z resničnim, srčnim kesanjem vsaj vseh smrtnih grehov in s trdnim sklepom zanaprej se jih ogibati, bi ne mogel govoriti tjavendan: »Če grešim, grem pa k spovedi.«

c) »Spoved je neznosljiv pritisk na vest, je mučenje vesti« — ti morda raz-laga posvetnjak, ki pozablja, da se m i r v e s t i ne more doseči brez dobre spo-vedi.

Kakšen pritisk na vest je zakrament svete pokore, to naj posvetnjaku povedo tisti srečni spovedanci, ki bi hoteli od samega veselja vriskati, ko pridejo razbremenjeni in oproščeni iz spovedni-



*Notranjščina cerkve s čudodelno podobo v mestu Taggia blizu San Remo.
(Glej str. 440.)*

ce. Njih sreča in tolažba se ne da opisati.

In končno: Če spoved grešnika nekoliko vznemirja, — obtožba samega sebe se človeku nekako upira, to je človeško — naj pomisli, da je ni koristne in potrebne naprave, ki bi ne zahtevala napore, težav in grenkobe. Ko si bolan, kličeš zdravnika, ki ti predpiše nevšečna zdravila, ti prepove razne priljubljene jedi, odredi težko, nevarno operacijo idr. Vse sprejmeš, vsemu se odrečeš, kakor ti veleva, samo da bi se ti vrnilo ljubo zdravje.

Ali ni to ravnanje zdravnikovo neprimerno hujši pritisk, ki je potreben, če hočeš ozdraveti! Navzlic temu pritisku — če že uporabljamo ta izraz — se utegne zgoditi, da se vse ponesreči. Pri spovedi je pa vsekdar uspeh, pa krasen uspeh, saj je človek rešen dušnih gob, največje nesreče: greha, če le spolni, kar dušni Zdravnik, Jezus Kristus, ki je zakrament sv. pokore postavil, od njega zahteva. (Kes, trdni sklep idr.).

d) »To je samo formalnost« (zunanost) se zopet izgovarja človeški napuh, ko bi se moral ponižati in stopiti pred spovedno sodišče.

Prav res bi bila spoved samo formalnost, če bi grešnik ne čutil nič kesanja in trdnega sklepa, pa bi šel v spovednico le iz zunanjih ozirov, zaradi ljudi, iz navade. Ponavljam: Brez kesanja ni odveze, kakor brez vode ni krsta. Če bi spovednik, ki ne vidi v srce, tudi napravil križ nad grešnikom v znamenje odveze, bi odveza pred Bogom ne veljala, če spovedancu ni resnično žal, da je z grehi razžalil najboljšega Očeta v nebesih in da se je pred njim zadolžil. Bog je Sodnik, ki vidi v srce in potrdi spovednikovo odvezo le tedaj, če je grešnik odveze v r e d e n. Torej spoved ni formalnost, marveč resna sodnijska razprava, ki je nje srečni izid odvisen od grešnikove volje, za kar se je treba poprej v molitvi priporočiti Svetemu Duhu.

»Bolj kot kdaj poprej nam bo v teh dneh dobro delo, če se vrnemo k jaslicam in k njihovem duhu. To postavljanje jaslic

nam bodi kakor pobožnost, jaslice same pa, kakor da je Bog pri nas v gosteh.«

Iz knjige »Delajmo jaslice!«

Tebe želimo, Zveličar!

*Tebe, Zveličar,
zemlja želi,
čaka in plaka
sredi noči.*

*Plašen pradičnik
gleda okrog,
ve, da ga reši
močni le Bog.*

*Tuli, razsaja
besni vihar,
ki mu nesreče
ljudske ni mar.*

*Nekdaj si prišel
zemljo otet,
zdaj tudi lahko
rešiš jo spet.*

*Grozna je sila
strastnih temin,
zemlji vesoljni
snuje pogin.*

*Mrak razsvetliti
strašne noči
z rajsko svetlobo
moreš le Ti!*

Fr. Neubauer.

Češčenje sv. Frančiška Ksaverija na Slovenskem

(Viktor Steska)

Vesoljna Cerkev praznuje god sv. Frančiška Ksaverija 3. decembra. Za svetnika je bil proglašen l. 1622, obenem s sv. Ignacijem, sv. Alojzijem, sv. Filipom Nerijem, sv. Terezijo in sv. Izidorom. Svetniško proglasitev so jezuiti v Ljubljani posebno slovesno obhajali. Priredili so veliko procesijo ob slavolikih, združeno s simboličnimi prizori. Tudi pozneje tega čudodelnika niso pozabili. V cerkvi sv. Jakoba so prizidali svetniku Frančišku na čast lepo osmerokotno bogato okrašeno kapelo z umetnim marmornim oltarjem. Širili so češčenje sv. Frančiška Ksaverija tudi zunaj Ljubljane zlasti na Veseli gori pri Šent Rupertu. Ta cerkev je bila posvečena l. 1735. in tako številno obiskana, da je bilo že leto prej opravljenih 1620 sv. maš, torej na dan do pet, poleti več, pozimi manj. Poleg Vesele gore so začeli častiti čudodelnika sv. Frančiška tudi na Vrhpolju pri Moravčah, v Poljanah, Smledniku, v Sajevcu pri Ribnici, na Vrhniki pri Ložu, v Dobrepoljah, na Krki, v Šent Vidu pri Stični, v kapeli sv. Frančiška v Kočevju, v kapeli pri Kočevski Reki in pri Sv. Frančišku na Planini pri Črnomlju. Največja božja pot na čast sv. Frančišku je pa bila na Stra-

žah pri Gornjem gradu, kakor omenjeno že zadnjič. Ustanovil jo je gornjegrajski škofovski komisar Ahacij Stržinar leta 1715. To leto je bila lakota, ki se ji je pridružila še živinska kuga. Ljudje so bili zbegani. Da bi jih potolažil, je Ahacij Stržinar naročil pri ljubljanskem slikarju Mihaelu Rainwaldu sliko umirajočega sv. Frančiška Ksaverija. Zvečer 2. decembra 1715 jo je Stržinar obesil na stranski oltar podružnične cerkve sv. Barbare. Na god sv. Frančiška, 3. decembra, prav tako naslednji dan (god sv. Barbare) so duhovniki vernikom priporočali češčenje tega svetnika. Seme je padlo na dobro zemljo in češčenje sv. Frančiška se je čimdalje bolj širilo. Cerkev je bila za prihajajoče množice kmalu premajhna, zato so sezidali novo cerkev, na čast sv. Frančišku, ki je bila posvečena l. 1728. Po knjžicah, ki so popisovale čudežne dogodke in uslišanja, se je češčenje širilo po Avstrijskem, Poljskem, Italijanskem in Francoskem.

Pred dve sto leti, l. 1741., je Stržinar izdal 304 strani obsegajočo knjžico, ki popisuje ozdravljenja in razna čudežna uslišanja na priprošnje sv. Frančiška. V soglasju z odlokom papeža Urbana VIII. jih ne imenuje čudeže, ker jih sv. Cer-



»Žena, obdana s soncem...«

»In prikazalo se je veliko znamenje na nebu: žena obdana s soncem, in pod njenimi nogami mesec in na njeni glavi venec dvanajstih zvezd... In slišal sem močan glas v nebesih, ki je govoril: Zdaj se je uresničilo zveličanje, moč in kraljestvo našega Boga in oblast njegovega Kristusa, zakaj pahnjem je bil tožnik naših bratov... Oni so ga premagali s krvjo Jagnjetovo... In ko je zmaj videl, da je pahnjem na zemljo, je preganjal ženo, ki je dete porodila. A ženi so dali dve peruti velikega orla, da bi letela v puščavo na svoje mesto...« (Razodetje sv. Jan. Eo. 12)

kev še ni preiskala, ampak jih naziva le čudežne dogodke. Naj jih tu nekaj navedem:

L. 1722. je 12letna hčerka Gregorija Lenarčiča iz št. Vida pri Ljubljani padla v vodo in prišla pod mlinsko kolo, ki se je zastran tega ustavilo. Mlinar je hotel kolo privzdigniti, pa se mu ni dalo. Klical je na pomoč. To je trajalo celo uro. Ko so končno deklico rešili, je bila kar črna. Vsi so mislili, da je že mrtva. Priporočili so jo brž sv. Frančišku, in prebudila se je.

Kmečki deček Tomaž Gomilšek je prišel pod brano, ki ga je hudo pritisnila in ranila, da ni kazal več življenja.

Domači so se obrnili za posredovanje in pomoč k sv. Frančišku. Deček je zopet oživel.

Binško ponedeljek l. 1724. se je kopal Jurij Šmuc z Vrhnike in utonil. Njegovi tovariši ga niso mogli rešiti, hoteli so klicat očeta. Ta je prišel in brž potegnil sinka iz vode. Bil je ves moder in po prepričanju vseh pričujočih že mrtev. V silni bridkosti prosi oče sv. Frančiška za pomoč — in sin je začel zopet dihati.

L. 1726. je kaplan Martin Gartnar z Vač pri Sv. Frančišku na Straži na prižnici pripovedoval, da je na Vačah neki mož padel z drevesa na priostren kol v

ograj, in sicer tako nesrečno, da se mu je kol zasadil v sence. Ko so ga sneli, ni kazal nič življenja. Žena je obupno jokala. Kaplan jo je tolažil in svetoval, naj z njim zmoli 9 očenašev in zdravamarij na čast sv. Frančišku. Med molitvijo se je mož začel premikati. Prejel je sv. zakramente in pozneje ozdravel.

L. 1727. je prišel k Sv. Frančišku zidar iz Gornjega grada Matej Korenin z zaobljubljeno tablico in je povedal, da je triletna hčerka njegove sestre zunaj križanskih vrat v Ljubljani padla v kapnico. Ko so jo čez pol ure potegnili iz vode, je mati na kolenih prosila svetega Frančiška pomoči. Otrok se je pričel gibati in je ozdravel.

7. septembra l. 1727. je prišel s Skaručine mlinar Janez Slap s štirimi pričami in je tole izpovedal: Sosed je šel mimo mojega mlina in padel v vodo, ki ga je odnesla pod mlinsko kolo, ki se je seveda zastran te zažozde ustavilo. Ko se začudim, da se kolo ne vrti, tečem pogledat in zapazim noge, ki so molele iz vode. Trajalo je precej časa, preden smo moža iz vode rešili. Bil je brez zavesti; menili smo, da je mrtev. Vsi smo se zaobljubili, da pojdemo k Sv. Frančišku na božjo pot, ako oživi. Res je prišel k sebi in je zdaj popolnoma zdrav.

L. 1724. je šel Jernej Vidic iz Senčurja pri Kranju ob Kokri v Kranj. Ker je bila zaradi deževja Kokra narasla in odnesla nekaj mostov in brvi, je bil prisiljen plezati čez skale. V sredi se mu je spodrsnilo in je štrbunknil v globočino. Med tem se je zaobljubil sv. Frančišku. Po padcu je bil nekaj časa v nezavesti. Ko se je prebudil, je bil na varnem.

Leta 1724. je Jurij Friderik Hobehna, dvorni gorski sodnik graščine Fale v vasi Selnice, izjavil: Moj sin Franc Nikolaj je padel pod gnojni voz. Zapreženi štirje voli so vlekli voz preko njege, kar mu je prsni koš hudo stlačilo in mu je iz hrbta kri pritekla. Mati in jaz sva se zaobljubila k Sv. Frančišku, šla sva k sv. maši in sina priporočila čudodelniku. Ko prideva po sv. maši

domov, zagledava sina, ki hodi po vrtu gori in doli, češ da je popolnoma zdrav.

L. 1728. je ljubljanski zvonar Gašper Franchi močno obolel, da zastran starosti ne sam ne zdravnik nista upala, da bi se obrnilo na bolje. Tu se spomni Franchi sv. Frančiška in mu zaobljubi darilo, ako ozdravi. To se je uresničilo in zato je ozdravljenec daroval cerkvi sv. Frančiška 26 stotov težak zvon z napisom: »Ex voto Casparus Franchi me fudit una cum aere in honorem s. Francisci Xaverii 1728.«

L. 1722. je žena Hobingerja, meščanskega krojača, strašno trpela za božjastjo. Večkrat na dan jo je vila. Zaobljubila se je k Sv. Frančišku na božjo pot in ozdravela.

L. 1731. je Jurij Naroj iz Št. Vida pri Vipavi, ki je imel ves obraz od raka razjeden, po napačnem nasvetu uporabil strupeno zdravilo. Nato se mu je ves obraz vnel. Hudo je zatekel. Bolečine so bile strašne in vnetje se je širilo po vsem telesu. V tem obupnem stanju se je zaobljubil na božjo pot k Straži. Vse otekline in bolečine so ponehale in tudi rak je zginil.

L. 1728. 4. oktobra se je prišla zahvalit k Sv. Frančišku Helena Frankelj iz Selške doline. Pustila je dve hčerki sami doma in starejši naročila, naj pazi na mlajšo. Ta pa je z mize padla na lanen mikalnik in si je tako ranila glavo, da se ji je koža z lasmi vred odrgnila. Sestro je zaradi strahu napadla božjast, da je onemela in se vsa skrivila. Mati se je pa zaobljubila k Sv. Frančišku. Oba otroka sta ozdravela.

Mihael Dolinar, cerkovnik podružnice sv. Barbare pri Škofji Loki, je bil glede pomoči sv. Frančiška neveren Tomaž. Nič ni dal na taka ozdravljenja. Nato pa sam na rokah in nogah ohromi. Bolečine so bile tolike, da jih je komaj prenašal. V stiski se spomni sv. Frančiška in ga prosi pomoči. Hkrati zaobljubi božjo pot na Stražo. Ko je ozdravel, je zaobljubo tudi vestno izvršil.

Poleg teh dogodkov našteva omenjena Stržinarjeva knjižica še več kot sto drugih izrednih milosti, ki so jih ozdravljeni pripisovali sv. Frančišku.

Češčenje sv. Frančiška Ksaverija je postalo znano tudi na dvoru poljskega kralja Avgusta III. in saškega volilnega kneza ter njegove soproge Marije Jozefe, avstrijske vojvodinje. Ko jima je l. 1728. umrl 7 letni edini sin princ Jozef, sta silno žalovala. Priporočila sta se sv. Frančišku in zaobljubila, ako dobita sina, da ga bosta imenovala Frančišek Ksaver. L. 1730. sta že mogla zaobljubo spolniti. Dvor v Draždanih je zaprosil, naj pošljejo tja tudi posnetek slike sv. Frančiška na Stražah; prošnji je Stržinar l. 1733. rad ustregel. Ko je kraljeva hči potovala kot nevesta sicilijanskega kralja skozi Štajersko, so ji naročili, naj mimogrede obišče tudi božjo pot na Stražah. Ker pa je dobila nujno obvestilo, naj čim hitreje potuje, tega naročila ni mogla izvršiti. Zato pa je njen brat, ko se je vračal iz Sicilije, dne 15. junija leta 1740, v spremstvu svojega dvorjanstva obiskal božjo pot svetega Frančiška. Drugi dan na praznik svetega Rešnjega Telesa je bil princ pri sv. obhajilu in pri sv. maši svojega dvornega spovednika, pozneje pa še pri peti maši komisarja Stržinarja. Nato se je udeležil procesije sv. Reš. Telesa. Šele tretji dan se je po sv. maši in po blagoslovu z vsem spremstvom odpeljal.

Cerkev je prejela od visokih oseb tudi lepa darila. L. 1739. ji je darovala Elizabeta Kristina dragocen antipendij in mašni plašč. — Marija Terezija, poznejša kraljica in cesarica, je darovala krasen kelih in prt. Isto leto je darovala grofica Herberstein cel mašni ornat.

L. 1725. so pri Sv. Frančišku vodili 4 jezuiti ljudski misijon, in sicer dvakrat po osem dni s 4 ali 5 pridigami na dan. Pri procesiji je bilo do 25.000 ljudi, ki so se poprej med misijonom po večini spovedali in prejeli sv. obhajilo. V romarski hiši so spovedovali v prvem nadstropju 3 svetni duhovniki, v 2. nadstropju pa 4 jezuiti. V 1. nadstropju je bila velika soba, kjer se je zbralo do 200 ljudi. Ker je prav tedaj vstopil še en spovednik, je za njim prišlo še nekaj



† Kardinal Lauri.

(Glej podatke v odd. »Iz žitlj. Cerkvec.)

spovedancev; tedaj se je dvorana podrla in vsi ljudje so popadali v pritličje. Čudno pa, da se ni nikomur nič hudega pripetilo. To je škof grof Viljem Leslie javno priznal kot čudež.

Knjižice, ki so popisovale čudežna ozdravljenja in druge izredne dogodke pri Sv. Frančišku ali pa drugod na priprošnje sv. Frančiška, so se širile daleč naokrog. Celo v Pragi so kmalu naročili mnogo izvodov. Ko jih je zmanjkalo, so knjižico tam ponatisnili. Iz Prage so tudi poslali prošnjo za posnetek slike, ki je bila na Stražah. Sliko so postavili v jezuitsko cerkev božjega Zveličarja l. 1733. Tudi za jezuitsko cerkev v Glatzu v Šleziji je prišlo tako naročilo.

Iz vsega tega je jasno, da je bilo nekdanj pri nas češčenje sv. Frančiška Ksaverija namoč razširjeno. Odredba cesarja Jožefa II. iz l. 1782., ki je vsa božja pota v Avstriji prepovedal, pa je češčenja zavirala. V srcih pobožnih vernikov se je pa češčenje še vedno ohranilo.

Huda bolezen je to, če se preobje kdo belega kruha.

Bolezen pride v človeka s senenim vozom, iz njega odide pa po bilki.

To so težave...

Ko je bilo oznanjeno, naj verniki lepo skupno molijo, v zboru, naj drug drugega ne prehitavajo, naj izgovarjajo besede glasno, jasno, čisto in razumljivo in naj nikar ne mrmrajo in ne godljajo, — ko je bilo nadalje priporočeno skupno ljudsko petje, tedaj Končevemu Francetu in še nekaterim, ki so stali še vedno bolj v zadnjih vrstah, ni bilo več strpeti. Prikašljal je k svojemu domačemu dušnemu pastirju in še pri sosednem je pokljukal, da mu stresa svoje skrbi in težave in da vidi, kakšen veter tamkaj piha.

Pri skupnem pomenku je pa takole zapregel svojo besedo:

»Torej pravite, da sami zase ne bomo smeli več moliti.«

»Sami zase. France, kakor se vzame in kakor se razume.«

»Saj pri nas navadno molimo vsi skupaj.«

»Nič ne rečem, da bi ne. Vsaj jutranjo in večerno molitev navadno vsi skupaj opravljate, ali ne?«

»Seveda jo!« — »Pa pri nas jo tudi,« se je vmes vrinil Klemenčev Joža.

»Toda kako? To je glavno. Navadno opravljate take molitve preveč v brenčecem zboru. Preveč se vam mudi. To bi radi malo ozdravili tisti gospodje, ki nas vladajo.«

»Kdo nas vlada? Kdo! Ali smejo tisti gospodje kovati denar? Ali se smejo vojskovati, ali smejo koža zapreti!«

»Klemenčev, vi gledate to vladanje samo skozi eno okno. Vi vidite samo denar, vam roji po glavi samo vojskovanje, po vaših glavah šume sami zapori in same kazni.«

»Ali ni prav tako?«

»Ni čisto točno.«

»No, kako pa?«

»Vidite, naša sv. Cerkev pozna drugačno vlado. Vladati ljudi, se pravi, ljudi voditi k Bogu in v večno življenje.«

»Pa čemu nam je zato potrebna glasna molitev? In pa skupna molitev! Jaz najlepše molim, če molim sam zase.«

»Jaz tudi tako mislim,« je pritaknil Klemenčev.

»Zase moliti. Vi mislite, da molite zase, če molite morebiti natihoma. In če ljubemu Bogu priporočate svoje domače, zasebne zadeve: svoj hlev in svoje konjičke, svoje kravice in svoje teličke, svoj svinjak in svoje prašičke in če malo skozi okno pogledate, še svoj vrt, svoj travnik in svoje njivice.«

»Tako, da!«

»Vidite, taka molitev se mi zdi prezokosrčna.«

»Jaz prav tako mislim, da naj vsak tudi z a s e molí.«

»Premalo!«

»No, kako pa?«

»Prav je že, če svoje zadeve v molitvi Bogu priporočamo. Imamo pa tudi večje zadeve, ki segajo čez naš prag in čez naš grunt. Vsaka župnija ima svoje zadeve, vsaka škofija svoje, vsaka občina tudi, vsak narod tudi, vsaka država tudi.«

»Zato imamo pa svoje može, svoje duhovnike in župane. In še druge, da nas komandirajo.«

»Glejte, tukaj vidim eno veliko napako. Mi javne zadeve občine ali župnije, pokrajine ali škofije prepuščamo preveč zgolj človeški modrosti. Ljudje nas vladajo, kakor hočejo, kakor vedo in znajo.«

»Tako mora biti!«

»Ne! Prav tako ne sme biti! Tudi svoje skupne zadeve moramo izročati Bogu. In take skupne zadeve naj bi bile vedno bolj in bolj predmet naših javnih skupnih molitev.«

»Pa skupne molitve je tako težko opravljati. Vsak hiti po svoje, nekateri bolj, drugi manj.«

»Zato se pa moramo navaditi enakomerne skupne molitve.«

»To bo težko šlo. Zelo težko.«

»Pa mora iti. Če boste vsi poprijeli, mora iti. Če se boste pa obotavljali —«

»Saj toliko molimo, pa vse skupaj nič ne pomaže.«

»Res je, res je!« jih je nekaj pripomnilo.

»In vendar ni res. Mi merimo molitve in štejeemo rožne vence in zdihljaje, pozabljamo pa, s kakšno mero Bog meri naše molitve.«

»S kakšno. Ali z metrom?«

»No, no, ne tako. Stvar je resna. Vrednost naših molitev se ceni ne po dolgoti in ne po našem zunanem bogastvu, vrednost se ceni po naši duševni pripravljenosti. Ti pa, kadar moliš, pripravi svojo dušo — pravi Gospod.«

»Kako naj se pa pripravimo?«

»Ne bodimo kakor je bil znani evangelijski farizej. Še v molitvi se ni mogel premagati, da bi ne žalil in sodil svojega bližnjega, sebe pa poviševal. Naši molitvi manjka prave ponižnosti. Sebe povišujemo, cestninarja pa preziramo.«

»Toda samega sebe vendar ne moremo v nič devati. Saj nismo taki grešniki.«

»Ali smo grešniki ali nismo, sodbo o tem prepustimo Bogu. Svojih slabosti in pomanjkljivosti se zavedajmo, to bo dobro in prav! Ne mislimo, češ, grešniki smo in zato Bog nima veselja nad našimi molitvami; zavedajmo se pa, da vendar še nismo popolni in taki, kakršni bi morali biti.«

»Kaj bo pa potem Bog z nami naredil?«

»Prepustimo vse lepo Bogu in nikar ne govorimo, kakor tisti, ki je dejal: 'Če bi bil jaz Bog...' Bog naj vse ravna in uravnava, kakor se njemu prav zdi. Koliko bi bilo bolje in lepše na svetu, če bi ljudje sodbo in vlado malo bolj prepuščali Bogu in bi ne gospodarili po svoje.«

»Torej mi nismo nič?«

»Že ta ugovor priča, kako težko je uničiti in zatreti v sebi tisto pest napa, ki se nas drži — — —«

»Dosti, gospod, dosti! Kar cela pridiga! Povejte nam raje, kako sodite o ljudskem petju v cerkvi. Ali tudi vas moti? Mislim, da še maševati ne morete, kakor bi radi.«

»Ljudsko petje priporočajo in naročajo naši cerkveni predstojniki, in to



† Kofol Marija

na dan sprejema v Mar. družbo. (Opis žitljenja v odd.: Iz žitlj. Cerkve.)

je meni dosti. Slišite, kaj bi vi rekli o navadnem vojaku, ki bi hotel presojati in poučevati svojega generala?«

»Jaz samo to vem,« pristavi Šubcev Jaka, »da me petje med mašo moti, zelo moti. Kar moliti ne morem.«

»Meni se močno dozdeva, da vi ne morete ločiti petja od petja.«

»Kaj naj pa spet to pomeni?«

»Vi zamenjavate cerkveno petje recimo z navadnim svetnim petjem.«

»In pa tudi časi za petje sedaj niso primerni. Vse narobe je na svetu. Cerkev naj pa poje, ko bi imela jokati.«

»Vidite, da je prav, kar trdim. Vam je petje pri službi božji to, kar petje v gostilni pri litru.«

»No, povejte že, kar mislite!«

»Vzemite v roke Katekizem. Tam boste našli zapisano, da je pobožno petje v cerkvi molitev. Kar poglejte! Še dvojna molitev je, dokazujemo večkrat: molitev združena s cerkvenimi napavi.«

»Ta bo pa bosa!«

»Pa ne bo! ‚Molitev je pobožno povzdigovanje duha k Bogu.‘ To se pravi z drugimi besedami, da z molitvijo Boga častimo, ga prosimo, ga hvalimo in poveličujemo. Ali ne slišimo večkrat besede, da angeli hvalijo in poveličujejo Boga. Ali imate pri rokah kakšen molitvenik?«

»Jaz imam samo rožni venec.«

»Jaz ga pa imam. Molitvenik ‚Večno življenje‘ najraje jemljem s seboj.«

»No, dobro. Poglejmo mašne molitve za Veliko noč. Tukajle je velikonočni hvalospev ali ‚sanktus‘. Tako-le je zapisano proti koncu: ‚In zatorej z angeli in nadangeli, s prestoli in gospostvi ter z vso množico nebeških zborov prepevamo hvalnice Tvojega veličastva, brez konca slaveč: Svet, svet, svet si ti, Gospod Bog nebesnih čet...‘ Torej, kaj še hočete!!«

»Mašnik že... Ali ljudje?«

»Ljudje naj pa kimajo ali kaj?«

»Tako nerodno nam je...«

»Grešiti vam pa ni težko?«

»Že spet stara pesem o grehu.«

»Prijetelj! Pa se mi zdi potrebno, da na to struno večkrat udarimo. Zakaj ljudje so nekaterikrat taki, da vidijo greh tam, kjer ga ni, tam kjer je, ga pa

ne vidijo ali ne marajo videti; pa tudi tega jih je nekaterikrat sram, česar bi jih ne bilo treba biti, in tega jih ni sram, kar je zanje sramota.«

»Hudi ste, gospod, hudi! Zakaj se hudujete?«

»Pri meni vidite jezo, pa je ni. Samo resna beseda je. Prav tako nekaterikrat vidite prijaznost in ljubezen tam, kjer se skriva sama hinavščina in zasmehovanje, če ne še kaj hujšega.«

»Torej narobe — svet.«

»Da, da! Koliko je danes tega narobe-plevela!«

»Ali naj bi torej peli, kadar je rečeno, da bo ljudsko petje?«

»Zakaj pa ne! Pojte in poprimite kar možato in hvalite, molite pa slavite Boga! Takrat bom še le vesel, ko bom videl, da so se tudi vaša srca otajala:

‚Ponižno torej pokleklimo
in z vnetim srcem počastimo
nebeškega Zveličarja!‘

Vneto prosimo v ganljivi pesmi:

‚Marija skoz življenje
voditi srečno znaš;
ti vodi skoz trpljenje
življenja čolnici naši!‘

J. Langerholz.

Adventni rožni venec

Še noč kraljuje čez naravo širno,
ovija jo v mrzlotne, mrkle sence;
samota vlada; nemo občuduje
navzdol bržeče biserne studence;
na zemljo tiho sinja zre višava.
prižgane nosi zvezdnate lestence —
Od doma v cerkev spem in — molim.

Dršijo jagode na rožnem vencu,
ko v duhu gledam rajsko oznanjenje:
Kako Devica, milosti vseh polna,
z obiskom svojim povzroči strmenje;
kako Zveličar — nežni cvet nebeški —
ozbrsti in novo zaživi življenje. —
Jaz z angeli se družim in Ga —
molim.

Marijo spremljam v mladem jutru
v tempelj;
jo občudujem, ko Zaklad daruje —
najdražje kar ima — za rod človeški.
A Simeon ji bóli prorokuje.
Ko deček Jezus zaostane v hramu,
Marija z Jožefom nič ne miruje; —
Jaz z angeli se družim in Ga —
molim.

Ko tretji dan sta zopet našla Sina:
poplačana je njuna skrb stoterno. —
Pred zoro tudi jaz Gospoda iščem;
saj vabi me z dobroto neizmerno,
da združim z Njim pri sveti se daritvi.
Za milost to, v zahvalo tisočerno —
klečim in Gosta v duši — molim.

Slavko Ljubniški.

Obhajilni dnevnik

V zapisnikih nemškega misleca in pesnika Hebbela iz leta 1845. se nahaja tudi nenavadna opazka, ki je tem bolj poudarka vredna, ker ta mož nikakor ni bil cerkveno usmerjen. »Dan na dan sédamo k mizi (k jedi), pa samo enkrat v letu k mizi Gospodovi!« Tako je ta mož priznal svojo mlačnost; spadal je — kakor se vidi — med enoletne neprostovoljce, če govorimo o svetih zakramentih.

Torej še njega je to nasprotje bodlo v oči: za telesno hrano se tolikrat brigamo, dušno pa zapostavljamo in živimo, kakor bi je ne potrebovali. Če je to očitanje, ki je zadelo pesnika samega, imelo zanj tudi kake ugodne posledice, ni znano. Poznana je pa oseba, ki je nanjo gori omenjena pripomba napravila tak vtis, da je sklenila vsako nedeljo in praznik prejemati tudi dušno hrano: sv. obhajilo.

*

Dotična oseba (I. Adams) opisuje ta svoj sklep takole:

Davno je že, ko sem bila opozorjena na očitek Hebbelov. Pri nas se je včasih mudil častitljiv postaren duhovnik, ki je bil prijatelj naše družine. Prilичno je nanesel pogovor na pesnika Hebbel-a; gospod župnik je opozoril tudi na omenjeni pesnikov izrek, zraven pa dostavil še pomenljivo priznanje: »Pa nas mora res biti sram, ko smo tako mlačni in leni v službi Gospodovi! Človek sede vsak dan še po večkrat k jedi, k mizi Gospodovi pa prihaja tako poredko!«

To opozorilo se je kar zarinilo v moje srce. Dolgo sem o njem premišljevala. Končno je pa dozorel v meni sklep, ki ga še danes po tolikih letih blažoslavljam: Sklenila sem, da hočem vsako nedeljo in praznik, kolikor mi bo le mogoče, prejeti Kruh življenja.

K temu sklepu se je pa pridružila še druga namera: sklenila sem, da bom na obhajilni dan vselej zapisala v svoj dnevnik, kot nekak spomin na srečno uro, kakšno lepo misel, ki bo takrat prevevala mojo dušo.

Tako je nastal moj obhajilni dnevnik. Ni krasno vezana knjiga, marveč skromen zvezek s črnim ovojem. Prvotno sem nameravala vpisovati vanj kuhinjske recepte, pa je drugače prišlo kot sem mislila. Danes ima ta zapisnik že 25 strani, odkar je prišla vanj prva beležka, prepojena z obhajilno srečo.

Prva stran. Še prav dobro se spominjam tistega dne, ko sem začela. Bila sem polna življenja, v 20. letu starosti. Zunaj se je svitalo jasno, sveže predpomladno jutro, ko sem se vrnila iz domače mestne cerkve, kjer sem se okrepčala s Kruhom življenja. Stopila sem v sobo. Na mizi opazim zvezek, ki je čakal na gospodinjske zapiske. Obenem se pa spomnim tudi svojega sklepa, da bom po vsakem sv. obhajilu napravila nekaj beležk o svojem dušnem stanju.

Sklepu se ne smem izneveriti, sem rekla, in zapisala to-le:

1. »Zunaj bo kmalu zopet pomlad. In v meni? O, v sebi čutim nebesa, tako sem osrečena. Že na poti v cerkev sem sredi tihega mesteca čutila veselo ganotje. Ko sem pokleknila k belo pogrnjeni obhajilni mizi, je bilo v meni vse tako nenavadno mirno in tiho. Kako čudovit božji mir prihaja od božje bližine!

Mlada sem, kmalu bo pomlad — in danes je prišel ljubi Bog k meni!«

(Tako na 1. strani. Nato so se vrstile nedelje mojega sončnega deklinškega življenja. Pri vsaki je kratka opomba v dnevniku. Naj opozorim samo na nekatere!)

2. »Velika noč! Nedelja vstajenja, kakšna je ta nedelja, če ni z Jezusom vred vstala tudi duša. Zame je to nerazumljivo! Pa mislijo nekateri, da more človek, ki je dan z Bogom začel, ves čas preživeti resno — slovesno. In vendar je bil današnji dan, ki sem ga prebila v božji krasni naravi z dobrimi in veselimi mladimi ljudmi, tako prijeten in srečen. Uživala sem res pravi in presrečni dan vstajenja, ker sem poprej mogla vstati s Teboj, moj Bog in Zveličar.«

3. »Ko sem danes šla mimo kropilnika iz cerkve, mi ponudi s prstom — kakor je tu pri nas lepa navada — tuja roka blažoslavljenе vode. Še vsa zatopljena v pobožne misli sem šla, saj sem prišla od mize Gospodove. Ko se dotaknem ponudenege prsta,

so mi padle oči na dobrohoten in prijazen obraz neznanega človeka, pa sem brž povabila oči. Vendar pa je nekaj tega pogleda obviselo v mojem srcu.»

✓ V duhu gledam nazaj ta pomenljivi dogodek v mojem življenju: prvo srečanje dveh oseb, ki sta se pod božjim vodstvom in po božji volji na pragu svetišča spogledali. Zdi se mi, da še vedno čutim dih one slutnje, ki je prešla moje srce, dih prihodnje sreče.

Nato so sledili dnevi, ki sem se v njih pogosto obrnila v svojih mladostnih željah in upanju do Njega, ki najbolje umeva to, kar naša srca razgiblje in vznemirja.

Kar kmalu je prišlo, ko sem mogla po sv. obhajilu s tresočo se roko zapisati samo nekaj vrstic v dnevnik.

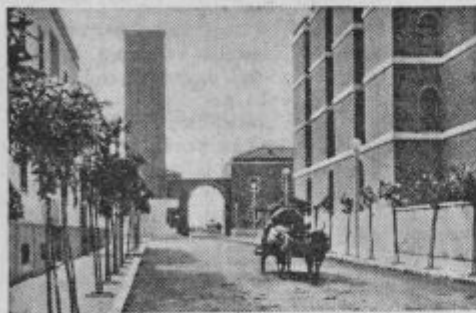
4. »Pravkar sem klečala pri obhajilni mizi z ženinom. Nebo se je svetilo nad nama, nebesa so se odžarjala v najinih srcih. Ali si moremo misliti kaj lepšega, kakor če ženin in nevesta skupaj prejmeta Kruh življenja!«

Ko sva prejela sveto obhajilo in nato zakrament sv. zakona in tako zopet skupaj klečala pred Bogom, sem zapisala le kratke besede:

5. »Ždaj sva oba postala eno, združena v Njem, ki nam je postavil ta vzvišeni zakrament: sv. zakon. Dvoje src je v Bogu združenih do zadnjega. Amen.«

Več nisem zapisala na poročni dan; vendar pa čutim še danes, da je v teh besedah vse združeno, kar je takrat prevečevalo najino notranjost.

Minevali so meseci. V tem času sem vse dušne zadeve zopet zaupavala Zve-



Cesta v novozgrajenem mestu Aprilia; desno cerkev sv. Mihaela. (Glej str. 441.)

ličarju v presv. Zakramentu, saj mi niso bile neznane skrbi in boječnosti prihodnje matere. Vsakokrat sem pa prejela novo moč v Kruhu življenja.

Prišel je dan, ko sem zopet mogla iti v cerkev; topot pa ne več sama, marveč z detetom v naročju. Bilo mi je, kakor da sem obiskala starega, dragega prijatelja, ki sem mu mogla pokazati svoj dragoceni zaklad, prvega otročičal

Pa so v mojem dnevniku, v obhajilnih zapiskih, tudi temne strani, kjer je pisava deloma zabrisana z grenkimi solzami. To je bilo takrat, ko mi je bil prvi otročiček, dar nebes, zopet odvzet. Šele zdaj sem se naučila, kaj se pravi, v ponižnosti pred Bogom klečati in z docela vdanim srcem izgovarjati besede: »Bog je dal, Bog je vzel; njegovo ime bodi čiščeno!«

In zopet sem mogla zabeležiti v dnevnik:

6. »Komaj dobro leto se je spenjal grob nad našim ljubljanim sinkom, ko nam je ljubi Bog podaril nadomestilo v ljubeznivem dečku. Danes sem se mogla Bogu za to dobroto v sv. zakramentu zahvaliti!«

In še naprej listam v dnevniku, kjer najdem beležke ob važnih spominskih dneh, n. pr. ob slovesnostih prvega sv. obhajila mojih otrok, ko tudi jaz nisem zamudila lepe prilike in sem polna hvaležnosti tudi sama pristopila k mizi Gospodovi.

Pa so se približale težke ure, ko je bilo treba doraščajočim otrokom v vsakovrstnih težavah pomagati. Kje pa bi bila mogla — kot mati — iskati boljšega sveta, kot pri božjem Prijatelju v oltarnem Zakramentu?! Tu sem prejemala svèt in tolažbo obenem.

Oni dan pa, ko je došla neizprosna smrt in je moja toplo roko iztrgala iz hladne roke zvestega zakonskega tovariša, oni dan pa nisem zapisala nobene besede v dnevnik. To sem zmogla šele potem, ko sem se navzela po združenju z Njim, ki nam edini more dati pravo pomoč, potrebnih moči za nadaljnje življenje.

O vsem sem se pogovorila vselej s Prijateljem mojega življenja ob urah ti-

hega, notranjega občevanja z Njim: o vsem, kar je bilo potrebno za dušni in telesni blagor poverjenih mi otrok, pa tudi o vsaki gospodinjski stiski, o vseh prevarah življenja, o notranjih bojih, ki so neizogibni. V mojem obhajilnem dnevniku je kratka vsedlina vseh teh dogodkov in čustev.

Sklenila sem pa, da z zapiski ne bom prenehala dotlej, ko mi bodo prinesli Kruh angelski — tako upam — kot zadnjo popotnico.

O tem zadnjem obhajilu svojega življenja sama ne bom mogla nič zapisati. To boš Ti, o moj Bog, zaznamoval v knjigo večnega življenja.

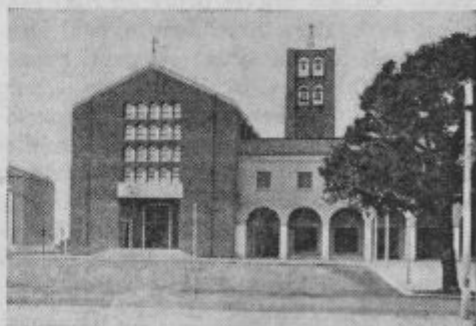


Sadovi Marijine družbe

Znana je beseda, da vsako dobro drevo rodi dober sad. Tudi Marijina družba je mogočno drevo, ki njega korenine segajo daleč nazaj v 16. stoletje. Veje tega drevesa se raztezajo po vesoljnem katoliškem svetu in pod skrbnim nadzorstvom rimskih papežev še vedno rode bogate sadove. Prav gotovo! Sadovi Marijine družbe so bili in so še vedno neprecenljivi za posameznika, za krščansko družino, za vsako župnijo, za Cerkev, pa tudi za vso človeško družbo.

1. **Za posameznike:**¹ O tem nam pričajo neštete osebe, ki so se odlikovale po svetosti, po svojem ugledu, po bogati življenjski skušnji. »O, koliko hvaležnost sem ti dolžan, predobra moja Mati,« tako je zapisal sveti Janez Eudes, »da si vdahnila mojim staršem to misel, da so me izročili vodstvu Družbe Jezusove v mestu Caen, kjer so me sprejeli v Marijino družbo, ki je prava šola kreposti in pobožnosti pod vodstvom iste Družbe Jezusove. In prav to, da sem bil sprejet v Marijino družbo po tvojem posredovanju, o Mati milosti, je bila zame ena največjih milosti, ki sem jih prejel od Boga!« — Dobro nam je poznana tudi beseda sv. Alfonza, ki jo je zapisal po svoji skušnji in podprl z izjavami

dveh odličnih svetnikov: »Papeži so priporočili Marijine družbe z mnogimi pohvalnimi besedami in jih obogatili z odpustki. Sveti Francišek Saleški priporoča svetnim osebam v svojem navodilu o pravi pobožnosti — na vso moč, naj vstopajo v Marijino družbo. Kaj vsega ni storil sveti Karel Boromejski za ustanavljanje in širjenje Mar. družb! Po svojih škofijskih določilih je naročal spovednikom, da so dolžni spovedancem priporočati, da naj se dajo sprejeti v Mar. družbo. Mi sami — tako nadaljuje sv. Alfonz — smo o priliki raznih misijonov spoznali veliko korist Marijinih kongregacij. Saj je vedno tako, da mož, ki ni v Mar. družbi, stori več greha kakor dvajset tistih, ki so v Mar. družbi.«



Cerkev sv. Benedikta v novem mestu Pomezia. (Glej str. 441.)

¹ Manuel des Directeurs pour Emile Villaret S. J. str. 48—49

Kako velik vpliv ima Marijina družba na posameznega človeka, o tem bi nam vedeli povedati zlasti veliki svetniki kot so: sv. Francišek Saleški, sveti Karel Boromejski, sv. Janez Berchmans, sv. Terezija Det. J., sv. Magdalena Zofija Barat, sv. Peter Kanizij, sv. Gabriel Z. M. božje, sv. Janez Eudes, bl. Andrej Bobola, bl. Ludvik Grignon Montfortski in nešteti drugi iz preteklega in novejšega časa, ki so vsi bili zvesti udje Mar. družbe. Isto bi moglo potrditi mnogo papežev, kakor Vrban VIII., Aleksander VII., Pij IX., Leon XIII., Benedikt XV., Pij XI. ... Prav tako vladarske osebe, n. pr.: Žiga III., Ladislav IV. in drugi ... Z njimi bi soglašali tudi veliki umetniki in učenjaki, kakor: Aleksander Volta, Torkvato Tasso, Calderon de la Barca, Bossuet, Bourdaloue, ki so bili vsi vneti kongreganisti.

In če je Mar. družba velika dobrota za vsakogar, naj bo katerega koli stanu ali starosti, je vendar v prvi vrsti največjega pomena za mlade ljudi. Kako močno osrečuje in pomlaja otroška ljubezen do Matere božje srce in mišljenje mladega človeka! Rekli bi skoraj, da sme mlad človek, ki se je posvetil Mariji v Mar. družbi, z nekako brezskrbnostjo iti nasproti svoji prihodnosti. Zakaj roka Marijina ga vodi. Res je, da čakajo tudi njega isti boji in iste nevarnosti kot druge fante in dekleta; toda Mariji posvečen fant in dekle najdeta zavetje, pogum in rešitev pri svoji nebeški Materi in Zaščitnici. Koliko lažje in lepše se človek nauči v družbi moliti! Koliko hitreje pride ob roki Marijini do božjega Srca Jezusovega! Drugače tudi biti ne more; saj pusti neprestano občevanje z božjo Materjo v srcu slehernega družbenika sledove njene čistosti, dobrotljivosti, ponižnosti, usmiljenja in krotkosti. Nekatera mati je to že sama opazila in tudi vesela priznala: »Odkar je naš (naša) v družbi, je povsem drugačen; postal je bolj ljubezniv

in resnoben, a obenem tudi bolj vesel in bolj pobožen kot poprej.« Vse to prihaja od tihe sreče, ki jo božja Mati vli-va v duše svojih otrok.

In kako srečna je smrt Marijinega otroka. Saj ni lepšega, kot če lastna mati zatisne oči svojemu dobremu, ljubljenemu otroku. Ali moremo reči, da bo nebeška Mati pozabila na svojega izvoljenega otroka, ko je na tem, da se preseli v večnost?! Ali nismo bili že tolikrat priče, koliko tolažbe daje zavest otroštva Marijinega članom in članicam na zadnjo uro! Po smrti pa se šele začne prava in neskaljena sreča Marijinega otroštva pred tronom nebeške Matere in Kraljice.³

2. Blagoslov za krščanske družine: Blagoslov, ki ga je deležen posamezen član Mar. družbe, pride v dobro tudi domači družini. Reči bi smeli, da nad družino, ki ima v svoji sredi dobrega člana Mar. družbe, tudi Marija razgrinja svoj materinski plašč ter zagotavlja svoje posebno varstvo in blagoslov božji. — Pa je tudi sicer vsak vesten kongreganist kakor topel sončni žarek za domačo hišo. Od Marije se je naučil, da mora biti krotak in potrpežljiv, skromen in natančen v spolnjevanju stanovskih dolžnosti. Globoko v srce si je zapisal 4. božjo zapoved. Vse to pa koristi tudi domači družini.

Zdaj pa vprašamo: Kdo pa prinaša današnje dni v marsikatero družino nesrečo in gorje? Ali ne svojeglavnost odrasčajočih otrok? Ali ne pomanjkanje ljubezni in obzirnosti do staršev? Ali ne mrznja do dela takih sinov in hčera, ki se ogibljejo Marijine družbe!? Za vse boleznirazbrzdane mladosti pa ima Marijina družba v svojih pravih krepka zdravila. Marsikateri oče in mati sta to že sama priznala: »Nikdar se ne moremo dovolj zahvaliti Mar. družbi za vse, kar je storila dobrega našim otrokom!«

In če gledamo v življenje, moramo priznati, da je nekatera družbenica tako rekoč prenovila svojo domačo hišo. Saj je postala pravi apostol za svoje starše,

² Adalbert Bangha S. J.: Handbuch für die Leiter Marianischer Kongregationen str. 35—36. - Präsidens-Korrespondenz 1928, str. 56, 58 etc.

³ Präsidens-Korrespondenz, I. 1922, str. 34—39.



Mladina in perjad v Pontinskem raju. (Glej str. 441.)

sestre in brate. Po njenem prizadevanju so zginile iz hiše slabe knjige, nevarni časopisi, brezbarvni listi, nečedne razvade; namesto njih pa se je naselila v hišo molitev, red, dostojnost in poštenost. Včasih že sam zgled vnete družbenice zadostuje, da starši popolnoma spremenijo svoje mišljenje. Največji blagoslov pa ustvarja Marijina družba družini s tem, da vzgaja čist in neomadeževan rod, ki je najboljša podlaga poznejšim rodovom.

Srečna tudi družina, ki ima dobre in zveste posle. Kdo pa more vzgajati bolj

zanesljive služkinje kot Marija, ki je bila najzvestejša dekla Gospodova! In koliko dobrega store vprav dobre kongreganistke po raznih družinah, ker so obenem vzorne služkinje! Nešteto zgledov in izjav odličnih gospa po mestih nam to dokazuje.

3. Blagoslov za župnijo.⁴ Dobri družbeniki in družbenice se živo zavedajo, da je župnija za božje kraljestvo neprecenljivega pomena. Župnija je temeljna

⁴ Die pfarrliche Mitarbeit der Kongregationen. Präsidens-Korrespondenz 1934, str. 14—18.

oblika cerkvene organizacije, cerkvene-
ga življenja in posredovanja božjih mi-
losti. Člani kongregacij se živo zavedajo,
da so tudi navadni verniki poklicani delati
v svojih razmerah za božje kralje-
stvo, in to ne po svoji volji, ampak pod
vodstvom cerkvene hierarhije in s tem
tudi pod vodstvom domačega župnika.
Najbolj pa jih priganja k apostol-
skemu delu z avest, da imajo
člani Mar. družbe dolžnost, ne le gojiti
ljubezen do Marije in skrbeti za lastno
posvečenje, marveč tudi delati za zveli-
čanje drugih. Vsakdanja skušnja nas pre-
pričuje, da se vsi dobri družbeniki in
družbenice močno udejstvujejo tudi v
apostolskem delu predvsem v domači
župniji. — In res! Koliko dobrega sto-
rijo Mar. družbe po župnijah zlasti s
svojimi odseki! Kako blagodejen vpliv
ima dobredelni odsek! Koliko dobrega
store družbenice in družbeniki v Eliza-
betnih in Vincencijevih konferencah, da
ne omenjam misijonskega odseka. Ni
brez pomena za župnijsko cerkev olep-
ševalni odsek, ki skrbi za mašna obla-
čila, za snažnost in lepoto v cerkvi. —
Tu in tam obstoji odsek za širjenje
dobrega tiska, knjig in časopisov.
To je prevažna apostolska služba za na-
še dni! — Najlepše sledove pa zapuščča
v vsaki župniji evharistični odsek. Udje
Mar. družb so bili in so vzorniki pogost-
nega sv. obhajila. Neki župnik je
rekel: »Ko sem prišel na župnijo, je bila
obhajilna miza tako rekoč prazna. Vpe-
ljal sem pa Marijine družbe, in danes
ima obhajilna miza tudi ob delavnikih
mного gostov Gospodovih.«

Resnično! Marsikje so družbeniki z
vsem svojim življenjem velika tolažba
dušnim pastirjem. Lep zgled družbenikov
je živa pridiga za ostale farane, delo
družbenikov pa uspešna pomoč v duš-
nem pastirstvu. Kamor ne more duhov-
nik, tja najde pot navaden vernik, to
doseže Mar. družba z združenimi močmi,
z deli duhovnega in telesnega usmilje-
nja. Nič čudnega, če je dejal že neka-
teri duhovnik: »Marijina družba je moj
drugi kaplan. Sele sedaj, ko imam Mar.
družbo za može in žene, za fante in de-
kleta, morem na lep način obhajati

praznike Gospodove in Marijine... Sele
sedaj se vršijo pogrebi in pogrebne sve-
čanosti tako, kakor želi sveta Cerkev.
Družba daje lep zgled, ki vleče tudi
druge.«

4. Blagoslov za Cerkev:⁵ Kako veli-
ka in zanesljiva opora so Mar. družbe
za Cerkev, se vidi že iz izjav in pripo-
ročil rimskih papežev in škofov, ki smo
jih navedli na drugem mestu.⁶ Cerkvi je
poleg drugega po zgledu Jezusovem pri
srcu zlasti mladina. Cerkev pa tudi ve,
da je Marijina družba z vsem svojim
ustrojem odlično sredstvo za vzgojo
mladine. Pouk na verski podlagi je do-
ber in potreben; popoln uspeh pa je
dosežen šele tedaj, kadar se vzgojite-
ljem posreči, da se gojenec samostojno
in z navdušenjem oklene tega, česar se
je naučil tudi v življenju. Prav za tako
življenje pa navaja mlade ljudi in jih
podpira Mar. družba. — Cerkev se do-
bro zaveda velike vrednosti apostol-
skega dela, ki so ga izvršile in ga
še vedno izvršujejo Mar. družbe. Saj sli-
šimo in pogosto beremo: Če je ob času
luteranstva ostal vendarle velik del Ev-
rope katoliški, se je treba v prvi vrsti
zahvaliti Družbi Jezusovi in tedanjim
Mar. družbam, ki so izvajale v življenje
navodila in naročila jezuitskih patrov.

Cerkev se posebej zaveda, da so bile
prav Marijine družbe tista ustanova, ki
je že pred davnim časom skušala pri-
tegniti tudi navadne vernike k apostol-
skemu delu, kakor hoče to današnje dni
Katoliška akcija. Pouk v verskih resni-
cah, telesna dela usmiljenja, uvajanje
ljudskih misijonov in duhovnih vaj, šir-
jenje pogostnega prejemanja svetih za-
kramentov; vse te zadeve so spadale že
od prvih početkov in spadajo tudi da-
našnje dni v področje Mar. družb.

Vprav iz Mar. družb so tudi izšle po-
membne cerkvene ustanove, kakor: se-
menišče za vnanje misijone v Parizu,
Vincencijeve konference, Društvo sve-

⁵ Glej: Cerkev in Marijine družbe, str. 3—5.

⁶ Adalbert Bangha S. J.: Handbuch für die Leiter Marianischer Kongregationen, str. 29—33, in Manuel des Directeurs par Emile Villaret S. J., str. 53.

tega Franciška Regis, različne družbe in društva za dober tisk in podobno.

5. Blagoslov za človeško družbo:⁷
Vprašajmo se: Kaj dela svobodno človeško družbo tako nesrečno? Ali ne bogopozabnost na eni in uživanjaželjnost na drugi strani? Ali ne tudi pomanjkanje pravičnosti in ljubezni? Ali ne povzročajo grenkih dni razrvane družine in nezgojena mladina? Ali ni vzrok tolikega zla človeški napuh in medsebojno sovraštvo narodov? — Da! To so strupeni vrelci za srečo celih narodov, to je zlo, ki spodjeda korenine duhovni in materialni sreči celih pokrajin. — Prav Marijina družba pa je — rekel bi — orožarna zoper te skrivne sovražnike človeške sreče. Podoba ponižne dekle Gospodove stoji družbenikom vedno pred očmi in jih uči reda, ponižnosti in čistosti, preprostosti in varčnosti, pokorščine in samopremažovanja, ljubezni in pravičnosti. S tem pa postanejo kongreganisti zgled lepega nravno-verskega življenja, ki vpliva tudi na druge.

Kongregacija svari zlasti mlade ljudi pred velikimi grobokopi, ki razdevajo mladost in človeško družbo. To so: nevarnosti razbrzdanih plesov in grešnih znanj, nevarnosti kina in nenravnega tiska, nevarnosti grešnih zabav in nenravne mode v obleki. — Največji blagoslov za človeško družbo pa so urejene družinske razmere. Po dobrih družinah mora postati tudi človeška družba dobra. Prav Marijine družbe pa so semenišča dobrih družin. Dekleta, ki so pod Marijinim varstvom, nedolžno in neomadeževano, pa vendar v veselem mladostnem razpoloženju preživela svoja mlada leta, postanejo najboljše družinske matere. V tem smislu je mogel reči ob 25 letnem jubileju neke Mar. družbe

⁷ Die Mar. Kongregation in ihrer Geschichte und ihrem Segen. Präsidens-Korrespondenz 1922, str. 34—39, in Harrasser-Sinthern: Im Dienste der Himmelskönigin, str. 137—145.



Natel

v Nemčiji slavnostni govornik: »162 krščanskih zakonov, ki so jih v teh 25 letih sklenile družbenice pred oltarjem, je pač eden najlepših zlatih listov v jubilejnem vencu te kongregacije.« Kako napačno je govorjenje, da se družbenice ne morejo in ne morejo poročiti. Prav narobe je res: Posebna naloga Marijine družbe je, da vzgaja dobre bodoče očete in matere. In velika je dota, ki jo udje Mar. družb prineso v družinsko življenje: neomadeževana mladost, odločna značajnost, sveto življenjsko resnobo in tisto plemenitost srca, ki je tako važna za srečo družine. In da bi se članice Marijinih družb ne mogle poročiti?! Neki gornjeavstrijski voditelj Mar. družbe poroča: »Šest članic je v preteklem letu stopilo pred poročni oltar in vseh šest je dobilo značajne in prav dobre može. Fantje so pač vedeli: Dobra Marijina hči — pa tudi dobra gospodinja in mati.«

J. Filipič.

Modrega Solona so vprašali, katero mesto ima za najsrečnejše. — Odgovoril je: »Tisto, ki so njega prebivalci tako edini

med seboj, da smatrajo vsako krivico, ki je bila storjena enemu, kakor da je bila storjena vsem.«

Najboljšemu — najboljše

Kaj hoče ta naslov? Poslušaj! V vsaki državi jemlje vlada mlade fante v svojo obrambno službo; najboljše ljudske moči uporablja za vojaška dela.

Najvišja vlada je pa božja vlada. Najvišji naš poglavar, učenik in sodnik je Jezus Kristus, ki je napovedal vojsko satanu in njegovemu kraljestvu zato, da bi iztrgal človeške duše iz njegovih krempljev — tudi tvojo dušo. Prav za mlado dušo se bije huda borba.

Le dobro premisli! Tudi ti si od krsta dalje dodeljen armadi Kristusovi; kadar koli si se pri dobri spovedi odpovedal grehu in obetal zvestobo Jezusu, si napravil prisego njegovi zastavi; ponudil si mu in izročil to, kar imaš najlepšega: svojo mladost.

Ostani zvest svoji zaobljubi.

Sin božji je prišel na zemljo, da si zasubi nevesto. Tvoja duša je božja nevesta. Kako krvava je bila snubitev, ti pove vsak križ. V najlepših letih svojega življenja se je nebeški Ženin iz ljubezni do tebe žrtvoval, da bi iztrgal nevarnosti tvojo dušo in jo zase pridobil — lepo, čisto, brezmadežno. Kaj je božjemu Ženinu ljubše, kot to, da se tvoja duša ohrani v nežni čistosti, lepoti in v ljubezni do njega. Ali je kdo, ki bi zaslužil bolj kot Jezus Kristus, da mu slediš, da greš za njim!? Če je Jezus najboljši, najlepši, najplemenitejši, najmogočnejši, najbogatejši — bi bilo žalostno, zavreči njegovo roko, ki jo nudi v večno zvezo. In kdo te najbolj gotovo ohrani pri Jezusu? Geslo Marijinih družb ti je znano: »Po Mariji k Jezusu!«

Na nenavadno vprašanje — zanimiv odgovor

Znani pisatelj Fr. Hattler S. J. odgovarja na vprašanje: »Kaj dela sveta Mati božja v nebesih?« — takole:

Najprej ti povem: Marija izvršuje v nebesih vekotrajno to, kar je na zemlji izvrševala začasno: Boga ljubi z vsem srcem. Njena vera se je spremenila v gledanje, upanje v posest, ljubezen je pa ostala nespremenjena.

Drugič: Marija dela v nebesih to, kar vsi svetniki: Hvali, slavi in zahvaljuje Boga za vse veliko in dobro, kar ji je storil. Visoka pesem, ki je privrela iz njenih ust pri sorodnici Elizabeti, je tudi v nebesih njen priljubljeni spev. Marija je na prvem mestu med tistimi svetimi, ki o njih govori sv. Janez v Skrivnem razodetju: »In peli so kakor novo pesem pred prestolom... In nihče se ni mogel naučiti pesmi razen onih sto štiri in štirideset tisočev, ki so bili odkupljeni z zemlje. Ti so, ki se z ženskami niso omadeževali: so namreč deviški. Ti so, ki spremljajo Jagnje, kamor gre...« (Raz 14, 3—4.)

Tretjič: Marija dela v nebesih za svoje otroke na zemlji to, kar vsaka dobra mati, ki je že v nebesih, za svojega otroka.

Marija, ki je bila mogočna na zemlji, ima še večjo moč v nebesih pred obličjem Gospodovim. Če se je takrat, ko je bila še na zemlji, usmiljevala grešnikov in zanje prosila, prosi gotovo nebeškega Očeta za nas sedaj toliko bolj, kolikor bolje pozna naše stiske.

Dragi otrok Marijin! Le zanesi se! Tvoja Mati Marija v nebesih ve zate in za tvoje razmere na zemlji in se zanima zate, saj si ud onega skrivnostnega, duhovnega telesa, čigar glava je Kristus. Mariji ni mogoče, da bi bila do tebe malobrižna. Marija je in ostane tvoja te ljubča Mati...

Razmerje otroka Marijinega, ki je član(ica) kongregacije, do nebeške Materne pa je izraženo v posvetilni molitvi: »Izvolim te za svojo gospo, zavetnico in mater.« Kolika čast, koliko bogastva in varstva je v teh besedah odlike!

Baragov kotiček

V Baragovem semenišču

Najznamenlivejša stavba zadnjega časa na Slovenskem je gotovo Baragovo semenišče, ki mu pravimo kratko kar »Baragovo«.

Ko je pred leti izšel oklic našega prevzv. g. škofa na prebivalstvo ljubljanske škofije za pomoč pri ustanovitvi novega semeniškega poslopja, so se verniki odzvali v ogromni večini.

Načrt za zgradbo te spomeniške ustanove na velikem prostoru bivšega ljubljanskega pokopališča je zasnoval naš vseučiliški profesor Jožef Plečnik. Izbral si je okrožno obliko. V novem poslopiju naj bi imeli bogoslovci stanovanja in dvorane za predavanja, profesorji pa svoja stanovanja.

Zidati so pričeli pred tremi leti. Do sedaj je zgrajene in le deloma dovršene malo več kot polovica okrožne stavbe, to je stanovanjski prostori za bogoslovce. V surovem stanju je postavljena tudi stavba po premeru kroga. V hiši je kapela — cela cerkev.

Letošnjo jesen naj bi se bili v novem semenišču naselili bogoslovci; toda vojska in po njej nastale premembe so načrte prekrizale. Skoraj polovica semenišča je uporabljena za zasilna stanovanja brezdomcev; druga polovica pa služi zaenkrat gojencem malega semenišča. Tu se je namreč naselil Zavod sv. Stanislava. Oba dela sta seveda med seboj ločena.

Dosedanje zavodsko življenje se je v marsičem moralo precej predužgati. Prej so imeli dijaki na razpolago velike sobe za učilnice in za spalnice. V novem semenišču, ki je določeno za duhovske kandidate, je pa veliko malih sob. V vsaki učilnici je kvečjemu po 8 dijakov, v spalnici pa so po trije. — Sobe so zelo sončne in zračne. Škoda,

da ljubljanska megla v jesenskih in zimskih dopoldnevih dostikrat pot sončnim žarkom zapira.

Zastran razmer so dokončna dela za ureditev poslopja močno zaostala. Ko so prišli dijaki, je bilo treba z vsem pohi-teti, da se je za silo uredilo.

V kapeli so trije altarji. Prvič so se dijaki zbrali v njej na večer prvega petka v oktobru, ko smo praznovali god sv. Terezije Deteta Jezusa. Prva sveta daritev za dijake je pa bila prvo soboto v oktobru — duhovniško soboto.

Novo semenišče nosi ime po svetniškem škofu Baragu. Friderik Baraga je s svojim misijonskim delovanjem in z izredno požrtvovalno vneto za zveličanje duš sijajen vzor semeniščnikom. Naj bi jih njegov zgled navduševal in ogreval za svetost lastnega življenja in za vzorno požrtvovalnost pri delu za rešitev duš!

Razen imena, ki ga je dobilo semenišče in bo povečevalo spomin našega Baraga vse čase, ohranjata spomin na Baraga v vsaki sobi po dve njegovi sliki — dve pečnici pri pečeh. Na eni je podoba škofa Baraga z mitro, na drugi pa v moceti in brez pokrivala.

V novem semenišču je sedaj veliko Baragove preprostosti. Mašni kelih, monštranca, ciborij, tabernakelj; to vse je izposojeno. Prav tako je dobil zavod cerkvene paramente nekaj na posodo, nekaj pa v dar. Po sobah je samo naj-nujnejša oprava.

Naj bi naš pokrovitelj, svetniški Baraga, ki ga je prevzv. g. škof postavil za zaščitnika novemu semenišču, izprosil pri Bogu, da bi nova stavba kmalu mogla služiti namenu, ki je zanj postavljena!

A. Pogačnik.

Izgovor. Ravnatelj pride v pisarno in zaloti uradnika Mirkota, ki je pri pisalni mizi mirno spal. Strese ga in pokara. Mirko se opravičuje: »Opustite, g. šef, na našem

dvorišču je pes, ki tuli vso noč in mi ne dá, da bi kdaj zatisnil oko.« — »Dobro! Pripeljite to živalco v urad, da vas bo tudi tukaj ohranila čuječega.«

Mati Mariča

Socialna zgodba z naših livad. — (Konec.)

12.

Tudi na Šmarijin v adventu se je poldne po nauku Mariča nekoliko delj pomudila v cerkvi kot druge krati. V cerkvi je pač vedno dosti dela, se je opravičila sama sebi, potem pa kar brž stopila proti domu. Doma so jo čakali otroci, ki so sicer že odrasli, pa so še vedno radi zahajali domov in poskrbeli, da so se vsak mesec enkrat zbrali pri materi vsaj tisti, ki so ostali v domači župniji. In Mariča se je zdaj spomnila, da jim mora prebrati tudi pismo, ki ga je dobila iz Indije. Andrejko je pred dobrim mesecem pel v Indiji kot misijonar novo mašo in ji je še tistega dne napisal pismo, ki pa ga je Mariča na Vrbici dobila šele pred dvema dnevo- ma. Indija je pač daleč od Vrbice, je pomislila Mariča, in si na tihem želela, da bi še kdaj videla svojega sina, misijonarja. Saj bo zdaj že skoraj osem let, ko ga je nazadnje videla. V belem talarju je bil in tudi brado si je pustil rasti. V Ljubljani se je poslovil od nje in od takrat je le sem ter tja poslal kako pisemce, videla ga pa na tem svetu najbrž ne bo nikoli več.

»Kaj pa tako hitite, mati,« jo je dohitel gospod Anton Belec, ki je po odhodu gospoda Matevža že dvanajst let bil župnik na Vrbici.

»Saj vi še bolj, ko me pa prehitivate,« se je zasmejala Mariča. »Kam pa vi tako hitro?«

»K vam sem namenjen.«

»K nam?« se je začudila Mariča. »Kar čudno se mi zdi, da ste se po dolgem času spet enkrat k nam namenili. Sem že mislila, da smo se kaj pregrešili.«

»Nó, no, mati, saj sem vam poleti dosti nadleže delal, ko sem skoraj vsak dan Davidu kakšno pisanje prinesel. Prejšnji teden sem bil pri njem v Ljubljani. Pozdravlja vas. O božiču bo pa že v kolarju prišel domov.«

»Res,« je bila vesela Mariča. Več ni utegnila reči, ker sta bila že pred baj-

to. Hotela je gospodu odpreti vrata, a jo je gospod prehitel. Skočil je pred njo v vežo in ji na stežaj odprl hišna vrata.

»Kar naprej, mati!«

»Kaj pa je zdaj?« se je zavzela Mariča, ko je videla v hiši polno zelenja in celo nekaj cvetja v kotu, na belo pogrnjeni mizi pa potico in druge prigrizke. Še bolj se je pa začudila, ko je stopila v hišo in je za durmi zagledala harmonij, za njim pa Pavla, ki je pritisnil na tipke in nekaj pomahal. Tedaj so zapeli. Mariča je pogledala, od kod toliko glasov, pa so bili sami domači. Ni vedela, kaj naj bi to pomenilo, še manj seveda, komu naj velja. Ali gospodu? Najbrž ne, ko so sami tudi skočili k harmoniju in začeli peti. Marjetka, ki se bo jutri poslovila, tudi poje, in torej njej ni namenjeno. Pa je pesem sama povedala. »Materi za šestdeseti god« so zapeli in ji v pesmi želeli srečo na zemlji in nebesa po smrti. Ko so skončali, je župnik povedal, da je pesem sestavil David in da jo je Pavel nategnil na note. A medtem so se odprla vrata iz kamre in v hišo so prišli Kopitarjeva Janček in Micka pa Mlinarjev Tonček, ki so stari materi za šestdeseti god povedali lepo pesemco. In ko so ti končali, je začel pa župnik. Mariča je kar zardevala, tako ji je bilo nerodno, ko jo je župnik nekaj hvalil. —

»Oh, najbolj bom vesela, če boste vsi tako živeli in tudi svoje otroke tako učili, kot vas uče gospod v cerkvi in sem vas otroke učila jaz doma in kakor ste slišali pa videli rajnega očeta,« se je oglasila Mariča, ko je gospod nehal in ko se je Janček pripravljal, da bi začel. »Molite zame, jaz vam bom pa zdaj prebrala Andrejkovo pismo.«

In je začela brati. Pa ni mogla dolgo. Kar nehote so ji začele teči po licih solze in vzelo ji je glas, tako je bila ganjena tudi sama od sinovega veselja in hvaležnosti do Boga, da mu je dal čakati dan nove maše. Naprej je moral

brati župnik, Mariča pa si je venomer brisala solze.

Andrejko je voščil materi tudi božjega blagoslova h godu; da bo šestdeset let stara, je pa najbrž pozabil, kot je pozabila Mariča sama. Pač pa tega nista pozabila Francka, ki je živela v Ljubljani pri karmeličankah kot nuna Terezija, in David, ki je bil prvo leto v ljubljanskem semenišču. Oba sta ji pisala, a je obe pismi prejšnji dan prestregla Marjetka, da bi bilo na praznik za mater tem več veselja. Pa tudi Peter, ki je moral na orožne vaje, ji je pisal in so tudi njegovo pismo prebrali.

»Zdaj pa še kaj zataknilo,« je povabil Janček k mizi. Posedli so in se domenili, da bodo obnovili tako prazniško popoldne, kot jim jih je včasih napravljala mama. Ko so molili in malo založili, so brali nekaj iz Zgodb, ponovili nekaj vprašanj iz Katekizma in skupaj z gospodom obnovili dopoldansko pridigo o Mariji. Zatem so spet malo zapeli, potem pa prosili mamo, naj jim kaj pripoveduje, kot je pripovedovala včasih; naj jim pove na primer zgodbo o Pevčevem Matevžu, ki se jim je zdela od vseh skoraj najlepša.

Mariča se ni dala dosti prositi. Začela je:

Bila je sveta nedelja, velik praznik, Gospodov dan. Na ta sveti dan so na vseh straneh zvonovi zvonili in peli in v cerkve pobožne kristjane vabili. In od vseh strani so v cerkve hiteli možje s tretjo nogo, kašljaje so spešile stare ženice proti cerkvi korak, prav tja so fantje veseli hiteli in smejala so se po poti dekleta. Otroci so se držali deda za roko ali babice za krilo pa čebljali in za vsako malenkost spraševali, da so se utrudili dedje z odgovori in so stare matere bile nejevoljne. Doma so ostale le gospodinje, da družina mesto kosila stradala ne bo, in gospodarji, da bi varovali dom. A vsi ti so bili že zjutraj v cerkvi.

Pevčev Matevž, še mlad gospodar, pa ni bil zjutraj v cerkvi in tudi drugi glas zvonov ni segel do njegovih ušes. Hlapcu je ukazal, naj konja napreže in pluje na voz naloži. Hudo je bilo hlap-

cu pri srcu, toda bila je jesen in jeseni hlapci težko službo dobe, če jo zgube ali puste. Le nerad je hlapec konja napregel in pluje naložil. S solzami v očeh je poslušal pesem zvonov in se spominjal bučanja orgel.

»Haha!« se je krohotal Matevž. »K menihom, k menihom! In po vseh cerkvah svetnikom obliži peté! Jaz pa imam zemljó, še mar mi niso cerkvé in svetniki. Lepše od zvonov mi zemlja poje, več od svetnikov mi zemlja da. Rajši imam zemljo kot Boga. Ti pa zemlje nimaš, seveda, zato pa iščeš Boga. Jaz gā imam! Zemlja, polje! In travniki pa gozd! — Pluje na vozu, konja pred vozom — dobro, pozeni!«

Hlapec je pognal, v srcu pa prosil Marijo, naj ga varuje pred grehom. Nerada sta konja pretegnila. Matevž pa je vzel bič in udrihal po živalih, da sta dirjala skoz vas. In kar odskakoval je voz po kamenju na cesti. Začudeni so strmeli ljudje, glas zvonov je postajal žalosten in sonce je zgubljalo svojo moč. Matevž pa je vriskal in žvižgal ter udrihal po konjih, da sta dirjala kakor sam satan.

Matevž je v Marijinem dolu velel ustaviti konja. Skočil je z voza in stopil na njivo pa hlapca zasmehoval takole:

»Haha, bojiš se, kajne, Marije, ki je dala ime tem njivam. Le brez skrbi! Pokupil bom tod vse njive in imenoval dol: »Matevžev dol. Naj ve Marija, da nje ni treba, kjer je Pevčev Matevž. Ti pa, mila jera, spusti solze, da bomo kislico papcali. Oho, pa res, kaj te zob boli, da ti obraz tako kislo stoji.«

Molče je hlapec skočil z voza in potem stekel čez polje naravnost v cerkev.

»Kaj misliš, da sam ne morem trzine orati? Naj te nosi vrag! Hi, konja, pojdi!«

Težko sta konja pretegnila drevo in se nista menila za udarce. Matevž pa je klel in se pridušal ter klical vraga tako na gosto, da jih je gotovo bilo tisoč in več pri njem. —

Povzdigovanje so oznanili zvonovi. Tako žalosten je bil njih glas! Sonce se je skrilo v meglo in povsod je postalo

čudno temno. Matevž pa je s kolom tolkel konja in se pridušal in klel ter klical vraga tako na gosto, da jih je bilo milijon in več pri njem.

Hipoma pa je postalo svetlo in prelepa gospa je stopila v Marijinem dolu na zemljo tik pred Pevčeva konja. Živali sta upognili kolena. Matevž pa je vzel bič in mlatil tako strašno po živalih, da se je bič zlomil.

»Haha, Matevžev dol bodo rekli le-tod, pa naj bo prikazni ali strahov, da se bo skrilo nebo. I, hot, le naprej!« Ob njegovem kriku sta živali preplašeni vstali in podorali so prelepo gospo.

»Oho, prikazen, kako je s teboj? Konja, naprej! Matevžev dol se bo zval ta kraj! Vse njive bom pokupil jaz, Pevčev Matevž, oženil se bom in dobil bogato nevesto. Juhu!«

Spet je postalo temno, megla je pokrila zemljo, krož Matevža je bilo črno kot v rogu. Matevž pa je gonil konja, z vrvjo ju je tepel, da sta pot in kri curljala od njiju. Vmes pa je vriskal in žvižgal in niti menil se ni za temo. »Saj ti-paje lahko prehodim ves Matevžev dol!«

Nenadoma je spet postalo svetlo in ista prekrasna gospa je stopila v Marijinem dolu na zemljo tik pred Pevčeva konja. Živali sta zavili v stran in upognili kolena.

»Pa povprek! samo da naprej! I, hot!« Se zmenil se ni gospodar za prikazen, še mar mu ni bilo za temo, ki je spet prišla, z verigo je priganjal konja, da je curkoma tekla od njiju kri, in zraven je klel ter se pridušal in klical vraga tako na gosto, da je moral biti ves pekel ob njem.

»Matevžev dol bo le-tod, pa naj se vse na glavo postavi. I, hot, konja, naprej! Naprej, le naprej! Vsa zemlja le-tod bo moja last, jaz, Pevčev Matevž, bom njen gospodar. Juhu!«

Komaj je usta zaprl, ko je postalo tako temno, da bi delj segel, kakor pa videl. Pa le za hip. Potem se je zablistalo v tisoč jeziki in bilo je tako svetlo, kot bi sijalo tisoč sonc. In v tej svetlobi je tretjič prekrasna gospa stopila v Marijinem dolu na zemljo trdo pred Pevčeva konja. Živali sta se preplašeni z dre-

vesom vred spustili v dir, Matevž je pogledal gospo in videl:

Bela je bila njena obleka, obraz ji je zakrivala bela tenčica, njen pas je ovijal moder trak. Pod njeno peto je sikala kača in z repom tolkla ob svet. Drugi nogi prelepe gospe je bil za podlago mesec, naslonjen na svet. Z rokama, ki je iz njih žarelo, je odgrnila tenčico. Matevž je videl prelepi obraz, a le hipno. Takoj je zamižal in tisti dan ni več odprl oči. A slišal je glas:

»Ti sam boš pomaгал, da se bodo zvale te njive po meni Marijin dol še vnaprej. Dvakrat si me pogazil — jaz tebe ne bom. Svoj greh spoznaj in skesaj se!«

Le to je slišal. Oglušela so nato njegova ušesa, onemel mu je jezik, otopeli so čuti. Z obrazom je padel na tla in obležal ter ležal tam do večera in se ni premaknil. Le za spoznanje mu je bilo srce. —

Že na drugo plat se je obešala noč, ko je Matevž prišel k zavesti in vstal. Zdaj je bil spet popolnoma zdrav, Spomnil se je prelepe gospe in si ponovil besede, ki jih je slišal. In zavedal se je, da je bila Marija . . . Spoznal je svoj greh in se kesal. Sredi polja je na kolenih prosil Marijo in njenega Sina odpuščanja.

Potem se je vrnil v vas, poiskal svojega krstnega botra in mu rekel:

»Boter, daj, varuj mi dom, dokler se ne vrnem. Kar medtem zemlja da ali živina rodi, obdrži. Če zase ne maraš, pa revežem daj!«

Nič več ni rekel. Šel je domov, vzel denar in odrinil po svetu. Najprej se je spovedal, delal pokoro in slikarja iskal. Živel je ob kruhu in vodi.

V Kranju je nazadnje dobil slikarja. Opisal mu je svojo prikazen — povedal je, da je bila Marija — in ga prosil, naj jo naslika. Slikar je pristal. Dopoldne je molil, popoldne je slikal. In je naslikal prelepo podobo Kraljice brez madeža izvirnega greha spočete.

Matevž je v mestu poiskal tudi zidarja in mu velel, naj postavi v Marijinem dolu sredi Pevčeve njive kapelico.

Prišel je zidar in postavil kapelico, ki še danes stoji. —

Domov se je vrnil Matevž in prinesel s seboj prelepo podobo svete Gospe in Device. Pod steklo jo je dal in jo postavil v znamenje sredi polja in pred njo prižgal lučko, ki še danes gori. Potem pa je prodal svoje posestvo, denar razdal in naročil gospodarju, naj lučka nikdar ne ugasne, pa šel — kdo ve kam.

Ko so tretjič potem pobrali ajdo po njivah, se je oglasil pri Pevcu star možakar; imel je sive lase, prav tako brado in brke pod nosom, nagubana lica, upognjen hrbet; kot na kolu mu je na telesu visela raztrgana suknja. Pevca je prosil za službo.

»A zakaj mi bo hlapec! Pa še takle povrhu! Nas je samih dovolj! Šest ust k eni skledi! — Naj bo, čez zimo te vzamem. Žlico dobiš in nekaj obleke pa za praznik kak groš. Ti je prav?« je Pevce dejal, ko je popotni le prosil in prosil.

»Prav,« je pokimal možakar. Dobil je žlico, o božiču obleko in za praznik kak groš. A malo se je dotikal žlice, obleke ni maral in vsak groš je dal vbo-gajme. In v najhujšem mrazu je spal na skednju v senu in odklanjal odejo. Prijel je pa vedno za vsako delo. Nikdar ni držal rok križem. Toda tudi v najbolj veselih dneh ni niti malo govoril in nikoli se ni nasmehnil. Opazili so tudi, da vsako noč odhaja na polje. In drugi so videli vsako noč moškega, ki je molil pri znamenju sredi Pevčeve njive v Marijinem dolu. —

Prišla je pomlad in z njo delo na polju, mož je pri Pevcu ostal pa delal in delal. Lona ni maral razen »Bog lonaj«. Ker se ni nikdar strigel in nikoli bril, so mu ljudje vzdeli: Pevčev Kosmat.

Ostal je pri Pevcu Kosmat do druge jeseni, ko je hudo zbolel. Zdravnika ni hotel, le za duhovnika je prosil. In takrat je povedal, da ni Pevčev Kosmat, ampak Pevčev Matevž. In se je spovedal svojega greha. Prosil je, naj ga v nepobarvano krsto deno in ga takoj v mrtvašnico odpeljejo, ko umrje. Ko je prišel duhovnik, se je jokaje spovedal, prejel presveto Telo in umrl.

V nepobarvano krsto so ga položili in ga takoj v mrtvašnico peljali, tam pa ga s cvetjem zasuli in potem molili, molili. Zanj so molili in ga obenem prosili, naj jih priporoča pri Bogu.

*

Kar nobeden si ni upal spregovoriti, ko je mati skončala. Saj pa tudi nihče ne bi mogel povedati vsega tistega, kar so čutili Pragarjevi otroci ob spominu na mladost, ki so jo tako lepo preživeli ob materi. Šele gospod jih je zmotil. Naj bi še katero zapeli, je predlagal. Pa je Mariča rekla, da morajo odgovoriti še na pisma, ki so jih malo prej prebrali. Naj jim kar sama odpiše, ker bodo materine pisave najbolj veseli, so ji rekli, piše naj jim pa tudi, da jih vsi prav lepo pozdravljajo. Ker je bilo Mariči tako tudi prav, so prižgali luč in jih še nekaj zapeli.

Potem so se pa začeli poslavljati. Materi so želeli lahko noč, bolj na dolgo pa so se zamudili z Marjetko, ki je odhajala v samostan. Najprej se je poslovil gospod župnik, za njim pa Pavel, ki je po smrti starega mežnarja prevzel cerkev z orglami vred v oskrbo. Dobrega pol leta je, kar se je oženil in dobil pridno nevesto, ki jo je imela tudi Mariča zelo rada. Nato so odšli Kopitarjevi štirje: Maričin sin Janček in njegova žena pa njuna otroka Janček in Micka. Za njimi sta se poslovila mlada Drobiža. K Drobižu je namreč kljub nejevolji stare Drobiške prišla za mlado Pragarjeva Anka. Nazadnje so odšli tudi Mlinar in Mlinarica — Pragarjeva Micka je bila za gospodinjo pri Mlinarju — in njun Tonček. Ker je bilo že mračno, je stopila tudi Marjetka v hlev, da upravi živino in potem pripravi večerjo.

Mariča je ostala sama. Kot že tolikokrat, je tudi to pot snela rožni venec s stene in začela moliti. Zahvaljevala se je Bogu, ki ji je dal, da je kljub vsem težavam lepo vzgojila svoje otroke in jih vseh devet spravila h kruhu. Sicer so ji pri tem res veliko pomagali tudi drugi ljudje; zato je Mariča molila tudi zanje. Potem pa je molila še za svojega Andrejka, ki je bil najbolj daleč, da bi

po božji volji misijonaril, pa za Davida, ki ga je kot najmlajšega imela najraje, da bi zgledno živel v ljubljanskem lemenatu in se pridno učil, pa postal kdaj svet duhovnik, če je taka božja volja. Božjega blagoslova je prosila tudi za Francko, ki je bila izučena za učiteljico, a se je zaprla h karmeličankam v Ljubljani, in za Petra, ki mu je namenila

dom, ki pa je bil takrat na orožnih vajah. Molila je tudi za tiste štiri svoje otroke, ki so ostali kar v domači fari. Prav posebno pa je Bogu izročala Marjetko, ki je medtem zadnjikrat v Pragarjevi bajti pripravljala večerjo, ker je imela namen, drugega dne oditi v Rače, da postane usmiljenka.

Razigranost - brez greha

»Hudomušni svetnik« — tako je nazval pesnik Goethe svetega moža, ki se je toli žrtvoval za zveličanje duš, Filipa Neri-ja. Bil je namreč vsekdar vedrega duha in veselo razpoložen. Enako bi mogli reči o kaplanu Ludoviku van Haeke iz mesta Brügge v Belgiji, r. 1829, † 1912. Bil je podedoval od svojih staršev čudovito šegavost, dovtipnost, premetenost, ki mu je tudi v dušnem pastirstvu prav prišla. V čast mu bodi rečeno: Bil je goreč duhovnik, izvrsten pridigar, dober vzgojitelj. O njem je spisana cela knjiga, ki vsebuje mnogo zabavnih dogodbic od njegove mladosti pa noter do smrti. (Ernstes u. Heiteres für das brave Christenvolk, Franziskus-Druckerei, Werl.) Ne k a j primerov:

Ludovik je bil nadarjen, priden, pa precej navihan, a tako, da je bilo brez greha; zato so ga vsi radi imeli. Poleg sebe je imel kot dijak vedno celo gručo tovarišev, ki so se radi smejali. Nekoč je s sošolci, ko so bile počitnice, napravil izlet na Angleško. Na parniku je bilo živahno in razigrano. Ludovik je seveda imel prvo in zadnjo besedo. Ponoči pa se sproži silen vihar, ki je parnik premetaval sem in tja. Strah se je polotil vseh navzočih. Opolnoči so bili potniki opozorjeni z ostrim piskom, da je nastopil višek nevarnosti. Vse je drlo na krov. Pomorščaki so pripravljali rešilna sredstva; pasove in čolne. V smrt-nem strahu so dijaki molili in zdihovali. Le enega ni bilo. Ludovik je ostal v postelji in počival v božjem miru. »Vstani vendar! Nevarno je, da se potopimo!«

so mu klicali tovariši. — »Pustite me na miru,« je brezskrbno odgovoril. »Naj v Gospodu zaspim, saj sem v posvečujoči milosti. Kar se tiče vic, bom pa svojo kazen prav takoj junaško prestal, kakor vsak vicar.«

*

V bogoslovnem semenišču je bil Ludovik vzor prav vsem. Le eno hibo je imel: k jutrnji molitvi je včasih došel malo prepozno. Duhovnemu voditelju se je navadno zgovoril, da je po nesreči zaspal. Ker se je zamudnost le prevečkrat obnovila, je čutil spiritual dolžnost, da ga posvari: »Gospod van Haeke! Nasplošno sem z vami zadovoljen, samo k jutrnji molitvi ne pridete vselej pravočasno!« »Čisto res, gospod spiritual. Odslej se bom pa poboljšal.« — »Me veseli. Da boste pa sklep laglje izvršili, si pa mislite, kadar zvonec zapoje, da ste v vicah, pa se boste takoj rešili iz njih.«

Drugo jutro je prišel Ludovik še pozneje k molitvi. Spiritual ga ponovno pokara: »Torej tako ste slušali moj navsvet, da ste še dalj časa ostali v postelji.«

»Oprostite, gospod spiritual! Ko sem zjutraj mislil, da ležim v vicah, sem si rekel: Ludovik, le ostani še malo, saj si jih več ko dosti zaslužil.«

*

Ko je bil Ludovik že duhovnik, je molil grede po drevoredu blizu mesta Brügge brevira (dnevne molitve). Tam v bližini v nekem jarku je bilo več postopačev, ki so igrali na karte. Navihanci so našuntali enega, ki ni imel desne no-

ge, naj gre do gospoda in mu reče: »Gospod, zadnjič enkrat ste pridigali, da imamo skoraj za vse težave in tegobe zaščitnike in priprošnjike v nebesih. Kateremu naj se pa jaz priporočim, da bi dobil desno nogo?« — Porednež stori, kakor so mu tovariši nasvetovali.

Gospod Ludovik pa ni bil nič v zadregi. Spoznal je takoj, da ga hočejo ničvredneži potegniti. »Prijatelj, prepozno si prišel,« ga zavrne. »Kako to?« »Veš, v nebesih je bil enkrat velik prepir; pa samo enkrat. Zdaj se to več ne ponavlja. Uporni angeli so jo pošteno skupili; pahnjeni so bili v pekel. Pri te h je tudi tvoj patron.«

*

Nekoč je moral g. Ludovik v bolnišnico. Noga ga je bolela. Usmiljena sestra, ki mu je obvezovala nogo, je tožila, kako jo muči strah, češ da bo pogubljena. G. Ludovik ji veli: »Sestra, dajte pošteno zakleti.« »Kaj pa mislite, gospod pastor?« »No, le skušajte tako zakleti, da se bo kar kresalo!« »Še nikdar nisem klela, pa naj bi zdaj začela?« »No, potem pa pojdite brez skrbi proti peklu; boste videli, kako vas bo Lucifer zapodill!«

Usmiljenka je bila potolažena.

*

Neko nedeljo je imel g. Ludovik pridigo o čudežih. Po opraviilu pride na stanovanje krepak, nekoliko omejen mladenič, ki je tožil, da ima verske dvome. »Lepa reč, Jakob! Saj si bil vendar vsekdar priden in pošten, zdaj pa prideš s takimi marnjami!« — »Samo o čudežih ne morem vsega prav razumeti,« pojasnjuje Jakob. »Naš Gospod Bog je vendar vsemogočen, zato lahko stori tudi kaj izrednega, kar je človeku nemožno in kar ni po naravnih zakonih. To imenujemo čudež.« — »Že prav, a jaz si ne morem predstaviti, kako se to prav za prav godi,« de Jakob.

»Ni drugače, da ti moram pošteno dokazati, kaj je čudež. Vstopi se z obrazom proti steni.« Jakob uboga. »Tako; zdaj se pa malo skloni!« Komaj se Jakob pripogne, že zašvrkne gospod s šibico po zadnji plati, pa tako, da je Jakob kar zaihtel: »Av, av!« »Nikar ne vpij tako; saj nisi doma!... No, ali si čutil udarec?« Jakob: »Kdo bi ga ne!«

»Vidiš, Jakob, če bi tega udriha ne bil čutil, to bi bil čudež!«

Slovenski pregovori o daru in darovih

Dobra volja dar pozlati.

Dobra je darovana povitica (potica), ako človeku spomina ne greni.

Kar je darovano, je dvakrat kupljeno.

Kar kdo Bogu daruje, se mu odeveteri.

Kar kdo živi da, sam da, po smrti pa drugi delijo.

Kar se revežem da, nič v škrinji ne manjka.

Kar ubogemu daš, ti na žlici pri-raste.

Kdor božjega daru ne spoštuje, tega šiba božja kaznuje.

Kdor mali dar hvali, temu se večjega hoče.

Kdor rad kruh deli, se mu v roki množi.

Kdor hitro da, dvakrat da.

Kdor roko z darom proži, roka se mu tudi napolni.

Kdor to, kar je sam dobil v dar, drugemu daruje, ima dvojno zaslužnje pri Bogu.

Ni iz vsake roke dar Bogu prijeten.

Od velikega daru boljša je lepa beseda.

Oponošen dar je črn pred Bogom.

Podajaj z rokama, išči z nogama! Podarjenemu konju se ne gleda na zobe.

Prej dobiš od mrtveca besedo kakor od bogatina dar.

I. Šašelj.



† **Kardinal Lauri.** 8. oktobra je umrl po operaciji kardinal Lavrencij Lauri. Pokojni cerkveni dostojanstvenik se je rodil v Rimu l. 1864. Za mašnika je bil posvečen l. 1887. Več let je imel službo bogoslovnega profesorja na zavodu za razširjanje vere, nato pa v Rimskem semenišču. L. 1917. je bil posvečen od papeža Benedikta XV. za naslovnega nadškofa in poslan kot nuncij v državo Perù. Nato je šel namestovat l. 1921. papeškega nuncija Ahila Ratti-ja (kot papež Pij XI.) v Varšavo, kjer je ostal pet let, ko je bil izvoljen za kardinala. Kardinal Lauri je kot predstojnik papeškega urada za podeljevanje raznih spregledov in oprostitev (S. Poenitentiaría) imel do zadnjega naslov »Veliki penitenciar« — Penitenziere Maggiore. Največji dan v življenju pokojnega kardinala Laurija je bil brez dvoma 24. junij 1932, ko je kot papežev legat na evharističnem kongresu opravil slovesno mašo v parku Feniks v Dublinu, glavnem mestu Irske. Ob kongresni oltar je valovilo morje poldrugega milijona katoliških vernikov. Zvočniki so oznanili, da je Predglasje. Vsa množica se pogrzne v skrivnostno tišino: Sanctus, sanctus, sanctus! In glej, oglasi se zvonec, kakor angelska pesem: Svet, svet, svet! Bil je zvon, s katerim je 1500 let poprej klical in zbiral pogane apostol Irske, veliki misijonar sv. Patricij!

29. kongres ogrskih katoličanov. V Budimpešti so imeli od 4.—7. oktobra letni katoliški shod katoličani vseh tamkajšnjih narodnosti. Začetne cerkvene svečanosti so bile v treh cerkvah: v baziliki sv. Štefana je opravil pontifikalno mašo nadškof in ogrski primas dr. Justinijan Serédi. Po sv. maši so se zbrali zborovalci z zastopniki najvišjih javnih oblasti in uradov v mestni re-

lutni dvorani, kjer je imel slavnostni govor kardinal Serédi. Podal je kratek pregled zgodovine ogrskih katoličanov in navedel več zanimivih primerov, kako je Bog čudovito posegal v usodo Ogrske.

Slovaki so imeli svojo posebno začetno pobožnost v cerkvi sv. Jožefa, Nemci pa v cerkvi sv. Ane.

Poleg glavnih zborovanj so bile določene izredne konference za Katoliško akcijo, za ženstvo, za može, za Marijine kongregacije.

Smrt pogumnega vojaka Kristusa Kralja. Ponedeljek po prazniku Kristusa Kralja je umrl v Budimpešti Karel Huszar, bivši ogrski ministrski predsednik in eden izmed začetnikov krščansko-socialnega gibanja. Zadnja leta se je zlasti zanimal za Katoliško akcijo, ki ji je bil na Ogrskem za podpredsednika, in za kongrese Kristusa Kralja, na katerih je nastopal med prvimi govorniki. Posebno smo občudovali govor, ki ga je imel na zborovanju v Salzburgu. »Bogoljub« ga je prinesel v izvlečku v januarški številki 1936. Tudi na ljubljanskem kongresu je ta plemeniti Kristusov boritelj nastopil kot zvest sodelavec našega prelata Kalana. Čast njegovemu spominu in mir njegovi duši!

Resnica zmaguje. Bivši anglikanski rektor Faulner-Morgan je priznal nedavno, ko je bil umeščen kot katoliški župnik v Kidderminsteru, tole: »Odkar sem se povrnil v katoliško Cerkev, kar se je zgodilo pred 25 leti, je prestopilo v katoliško Cerkev nič manj ko 500 duhovnikov iz anglikanske (državne, protestantske) cerkve. Število vernikov, ki so v tem času storili isto, je pa nepregledno.«

Vernost ruskega naroda še ni zamrla. Med raznimi poročili, ki prihajajo od ruske fronte, so najbolj ganljivi opisi

verskih manifestacij domačega prebivalstva, ko sprejema nove oblastnike in se zave, da je prosto boljševiskega jarma. S križem v roki gredo naproti, ko se približajo n. pr. italijanski, ogrski in drugi vojaki ali upravni uradniki zmagovalskih narodov. Cerkve, ki so jih bili Sovjeti spremenili v žitnice ali plesne prostore, se odpirajo zopet bogoslužnemu namenu. Ljudstvo v mestih in na deželi prinaša svoje ikone (svete podobe), urejuje cerkveno notranjščino in pričjenja s svojimi molitvami in liturgičnim petjem, ki ga še ni pozabilo.

Prizadevanju brezbožništva torej ni uspelo, da bi bilo udušilo cerkvenega in verskega duha, četudi je več ko 20 let nastopalo z nasilstvom in sovraštvom do vsega, kar je imelo količkaj verstvenega značaja. Ni treba, da bi ponavljali, s kakšno satansko zlobo so širila društva brezbožnikov protiverski boj v vseh slojih ruskega prebivalstva: po šolah, na shodih, v knjigi in sliki, v kinoglediščih, v protiverskih muzejih itd. Toda tudi duša ruskega človeka je že po naravi krščanska. Verska zavest se ne da potlačiti in ne zadušiti ne s silo ne z grozo. Molitev katoliške Cerkve, ki se je toliko časa ponavljala ob koncu vsake maše: »Presveto Srce Jezusovo — reši Rusijo!« — bo dosegla — tako upamo — tudi ta namen, da bo polagoma prenehal razkol in da se bo veliki Vzhod združil v verskem pogledu s pravo Cerkvijo Kristusovo.

Peter Péguy mrtev. Pred Vsemi svetimi je umrl v Aix-en-Provence mladi vseučiliški profesor Peter Péguy, sin slavnega francoskega katoliškega misleca in pisatelja Karla, ki je padel drugi mesec prve svetovne vojne. Letos so posebno veliko igrali po njem prekrojeno »Devico Orleansko«. Ko je bil leta 1913. na smrt bolan, ga je oče, ki je otroško častil Mater božjo, postavil pod varstvo Naše Gospe v Šartru, in res je takoj čudežno ozdravel. Učeni profesor tega nikoli ni pozabil; s skupino vseučiliških tovarišev je bil tolikim akademikom neodklonljiv dokaz, da je učejnjak prav tako lahko globoko veren.

Kratko veselje nad polmilijonsko dediščino. Konec oktobra 1941 se je mudil 67 letni mizar Angelo Lazzaro iz Vicence po opravkih v Padovi. Preden je zapustil mesto, si ga je v gostilni iz samega veselja nad dediščino nekoliko več privoščil. Nalezl se ga je in noge ga niso nič več trdno držale. Padel je na cesti in si prebil ob kamnu lobanjo. Kmalu nato je umrl.

Pri njem so našli oporoko nekega njegovega sorodnika, ki mu je zapustil prav lepo premoženje: nekaj v denarju, nekaj v nepremičninah. Veselo presenečenje je hotel mož nekoliko zaliti z vinsko kapljico, pa se mu je slabo steklo.



Ljubljanska škoifiija. Po večletnem bolehanju in mučnem trpljenju je umrl v Kamniku upokojeni bivši neveljski župnik, zlatomašnik Leopold Rihar. Pokojni se je rodil 21. novembra 1864 v Polhovem Gradcu, kjer se nahaja sedaj njegov brat č. kanonik Matej Rihar, župnik in dekan kamniški. Pokojnemu, blagemu gospodu Leopoldu — večni pokoj!

Med jubilanti. Starost je častitljiva. Vsakemu jublantu, ki ima za seboj dolgo vrsto let dela, molitve, žrtvovanja za blagor ljudstva, bi moral biti ves narod hvaležen; predvsem pa tisti, ki so bili teh dobrot posebej deležni. Starost je pa tudi breme, pa vendar to breme vsakdo želi, kajti z leti in bremenii dobrotljivi Bog daje mnogo priložnosti, da si človek nabira zakladov za nebesa. In v tem smislu v prvi vrsti čestitamo jublantom, ki so dosegli lepo starost. Med temi omenjamo dekana in č. kanonika Matija Mraka, ki je čil, svež in zdrav ter vdan božji volji praznoval svojo osemdesetletnico starosti pri svojem prijatelju Jož. Klopčič-u, župniku na Dobrovi. Gotovo so se ta dan njegovi starološki župnijani v molitvi spominjali svojega dobrega, gorečega in ljubljenežnega župnika, dušnega pastirja in svetovalca, ki naj ga Bog obrani v nezlomljeni čvrstosti in vdanosti!

Goriška nadškofiija. V Cerknem (tam za Blegošem) je nastavljen kot drugi

kaplan Ladislav Piščanec, ki je eno leto upravljal župnijo St. Vid pri Vipavi. — V Rimu je bil posvečen za mašnika Lojze Škerl iz Sežane. Na praznik Vseh svetnikov je imel novo mašo. Bog daj svoj blagoslov!

Nič ganljivejšega! 19. okt. so Kamničani imeli srečo, da so bili navzoči pri sveti maši, ki jo je opravil 90 letni jubilar M o l j Janez. Biseromašnik je tudi praznoval 65 letnico mašništva. Poročilo pravi, da mu je bilo dovoljeno opraviti tiho mašo v župnijski cerkvi in da se je zbralo ogromno ljudstva od blizu in daleč, ter da je bil najganljivejši trenutek, ko je sredi tihe maše nekdo dal glas in začel peti tisto prelepo »Marija skoz' življenje...«, ki jo je zložil † Hladnik v ljudskem duhu in se mu je na moč posrečila. Vsi verniki so poprijeli. Velikanski ljudski zbor je ganil do solz g. jubilanta in vse navzoče.

Utrgana cvetka. Družba »Marije Milostljive« je zopet žalovala ob odprtem grobu: Dne 19. septembra 1941 je Bog poklical k sebi K o f o l Marijo ml., doma iz Kanalskega Loma. Rodila se je 15. julija 1909. Kakor mnoga dekleta, si je šla tudi ona iskat kruha v mesto, kjer je služila do leta 1936, ko se je zaradi bolehnosti morala vrniti v svoj rojstni kraj. V Trstu se je kmalu seznanila z Marijinim domom in je bila na praznik Brezmadežne 1929 sprejeta v Marijino družbo.

Bila je ves čas vzorna Marijina hči. Ljubila je svojo nebeško Mater, njeno družbo in Marijin dom. Vsestransko se je pridno udejstvovala in nam zapustila pri tem celo vrsto najlepših zgledov. Čeprav ni imela nobenih posebnih šol, je vendar z vso spretnostjo in navdušenjem vodila skoraj do zadnjega domači otroški vrtec. Delovala je pri pevskem in drugih odsekih družbe. Dasi je bila odlična pevka, je ostala pri vsem tem zares ponižna; na koru je bila vedno zgled zbranosti in pobožnosti. Z obudovanjem smo opazovale njeno popolno krotkost. Nikoli se ji ni poznalo, če ji je kaka stvar bila bolj ali manj všeč, zakaj nikoli ni zgubila ljubeznivega

smehljaja. Razodevala je tudi pravega apostolskega duha. Kako zanimivo je znala otrokom v vrtcu razlagati krščanski nauk. Celo v sanatoriju, kjer je iskala zdravja, ni nehala z apostolskim delovanjem. Našla je tam neko zelo mrzlo in versko brezbrizno dekle. Marija jo je s svojim vzornim vedenjem in neprisiljeno prijaznostjo tako predurila, da je kmalu bila med najboljšimi: vršila je zopet svoje verske dolžnosti in postala vneta Marijina častilka. Na sanatorijskem vrtu je ta dekle zgradila lično kapelico s sliko Matere božje. Tja sta hodile z Marijo in drugimi dekleti molit. Njeno posebno veselje je bilo postreči bolnikom in jih ljubeznivo tolažiti. Tako kot je Marija to znala, bi ne znala zlepa katera. Pa tudi, ko je sama obnemogla v bolniški postelji, smo morale strme občudovati njeno popolno vdanost in potrpežljivost. Rade bi bile že takrat videle vso lepoto njene duše, ko so nam v oči odsevali le nje medli žarki. Vedele smo, od kod je dobivala njena duša tolikšno lepoto in bogastvo: iz pobožnega in tako pogostnega prejetja sv. obhajila, ki je množilo v njej dan za dnem duhovno življenje.

Zato tudi razumemo, zakaj je tako mirno in srečno zaspala. Kakor otrok v naročju svoje matere — ona kot vzoren Marijin otrok, pri popolni zavesti, z blagoslovljeno svečo v roki. Naj uživa pri svoji božji Materi tisti mir, ki ga sedanji svet ne more dati! V nas pa naj najde mnogo gorečih posnemovalk.

Opazovanja

»Fata morgana« — čudo, ki moti in vara. Iz pisma italijanskega vojaka, ki služi doli na afriškem bojišču, smo povzeli to-le zanimivost:

Lep, jasen dan brez vsake sapice. Zjutraj zgodaj, ko se sonce še ni bilo dvignilo nad afriško obzorje, smo se uvrstili v dolgo verigo avto-vozil, da odrinemo v nam neznano daljavo v puščavi. Dobili smo ukaz, da izvršimo važen vojaški pohod. Kolona brzi. Megle prahu se dvigajo, da drug drugega ne razločimo. Ure in ure minevajo. Noč in

dan nobene bistvene premembe v teh daljavah brez zelenja in brez življenja. Vse mrtvo. Le upanje, da bi čimprej dospeli do cilja, nas krepi in poživlja pri vsaki postaji, kjer se oddahnemo. Ko smo nekoč pridrdrali do neke večje planote, nas je afriško sonce kar žgalo, saj je spuščalo svoje žarke kakor ognjene plamene na ravan. V tem položaju smo imeli vsi le eno željo: če bi si mogli pričarati hladilen studenček, kjer bi si omočili suhe jezike in oprali umazane obraze. Toda ostali smo samo pri željah. Vdali smo se in sprejeli to vojno spremstvo tem laglje, ko smo se spomnili na trpečega Zveličarja, ki je umirajoč za nas in naše odrešenje klical: »Žejen sem!«

Toda glej! Naše hrepenenje se uredničuje. Nekdo zapazi v daljavi majhno jezero. Vsi se veseli obrnemo tja. Nič več ne čutimo moreče vročine. Utrujenost gineva. Tako nas je prevzela misel, da se bomo mogli zdaj pa zdaj okrepčati s hladilno in svežo vodo. Krenemo brž v smer proti jezeru. Vozimo naprej in naprej, dokler se sonce ni nagnilo k zatonu.

Prevara! Ko se skrijejo žarki — se spremeni slika pred nami. Višnjevo jezero je zgínilo, pred nami se je razprostirala pusta, razdrapana zemlja.

Zdaj smo razumeli. Nič drugega ni bilo, kot prikazen, ki ji pravimo »fata morgana«. Sončni žarki odsevajo in prenašajo oddaljene predmete, kraje, mesta v človekovo bližino. Tako se je zgodilo tudi tukaj.

*

»Fata morgana! To je res čudo, ki človeka tako lahko premoti. Pa je tak »fata morgana« tudi ves posvetni lesk, vsa slava in veličina, denar in premoženje, ki moti in vara in zapeljuje. Koliko jih je, ki si domišljajo, da bodo našli v teh minljivih stvarih svojo srečo, a se bridko prevarajo. Vsem tem bi jaz poklical v spomin spoznanje Salomona, najmodrejšega kralja: »Vse je ničemurnost!« Pravo veselje, trajen mir, nemotljiv pokoj uživa le duša, ki živi v miru s seboj, z bližnjim in z Bogom.

Fausto Calabresi.

Se ne da zadušiti... Rusko ljudstvo je po večini še ohranilo vero v Boga, o čemer so se prepričali posebno italijanski vojni kurati, ki spremljajo svoje junaške rojake, ki se bore po ukrajinskih poljanah in planjavah proti boljševizmu. V dokaz za zgorajšnjo trditev naj bo naslednje pismo vojaškega kapelana Jožefa Boggiano, ki ga je poslal svojim staršem in so ga objavili italijanski listi:

»Korakamo širom plodovite Ukrajine, ki ima tako dolgočasno enoličnost. Tu vidiš brezkončne planjave rumenega žita, kjer ni ne hiš, ne prebivalstva, ne nobene cerkve in nobenega zvonika. Obupna praznота. Za seboj imam 1200 kilometrov pota. Sovražnik — močan in izvežban — se našemu navalu ni ustavil. Navdušenje med našimi je veliko. Doslej (datum pisma) se je le moj oddelek »Pasubio« spustil v boj in zmagal.

Če bi mogel opisati sto in sto ganljivih in zajemljivih dogodiljajev, bi bilo silo privlačno, a ni ne časa ne papirja za to. Povedal bom vse ustmeno. Moji fantje gredo pojoč v bojni metež. Pojo domorodne in cerkvene pesmi.

Ko smo bili na pohodu po Ukrajini, je prebivalstvo prineslo v cerkve, ki so jih bili Sovjeti spremenili v dvorane za kino in porabljali za druge nečastne namene, svoje priljubljene ikone (podobe svetnikov). Ves čas doslej so jih imeli dobro skrite in zavarovane. Ljudstvo, ki je bilo toliko let v suženjstvu, se je približalo polno ganotja k naši službi božji. Pri sveti maši so se med povzdigovanjem sklanjali s čelom do tal. Nato sem krstil mnogo otrok in razdelil med domačine nešteto svetinjc, ki so jih s spoštovanjem nosili. Hvaležni so bili za vse to in prinašali kokoši, gosi in druge darove...

Tri številke za loterijo. Nekoč sta prišla k don Bosku dva moža. Prosila sta svetega duhovnika, naj jima pove tri številke, ki jih bosta stavila v loterijo in gotovo zadela. Sv. Bosko je porabil tudi ta primer, da je dal nadležnejema primeren nauk za krščansko življenje.

»Stavite te tri številke: 10, 5, 14,« je naročil. Zadovoljno sta se možakarja zahvalila in hotela oditi. Toda duhovni

gospod ju je zadržal. »Počasi, počasi, da vama povem razlago teh številka, številka 10 pomeni deset božjih zapovedi, 5 pa pet cerkvenih zapovedi; 14 pa izraža duhovna in telesna dela usmiljenja. Držita se teh številka, pa bosta zadela neizmeren zaklad. Seveda morata zapisati te številke ne le v spomin, marveč predvsem v srce!«

Za razvedrilo

Žalni venec. V večjem kraju na deželi je umrl posestnik. Družina naroči kar brzovjavno iz mesta lep in primeren žalni venec in trak z napisom: »Počivaj v miru!« Kmalu nato začno razmišljati, če ni napis preveč kratek in suhoparen. Brž napišejo novo brzovjavko, ki se je glasila: »Na trak dostavite še ‚v nebesih‘ če je prostor.« Hoteli so reči: K dosedanjemu voščilu na traku dodenite še ti-le dve besedici: »v nebesih« — če se da in je dovolj prostora. Ker se pa v brzovjavkah izpuščajo ločila, pike in vejice, je vrtnar, ne da bi kaj pomislil, natisnil še dostavek: »če je prostor«. In res. Na dan pogreba je visel na krsti rajnega prekrasen venec z lepim črnim trakom, ki je imel napis: »Počivaj v miru v nebesih, če je prostor.«

Dva tatova, ki sta se sovražila, sta prišla v isto ječo. Prvi je bil ukradel kravo, drugi pa uro. Ko nista mogla drugače svoje jeze izliti, podraži prvi svojega sotrpina: »Ti, povej no, koliko je ura?« — Ta se pa namuzne in pravi: »Zdaj je prav ob uri, ko je treba kravo mlesti.«

Pri vedeževalki. Radovednež pride k vedeževalki, da bi mu razodela prihodnost. »Bodite veseli,« — pravi ta — »prišel bo dan, ko se bodo ob vašem prehodu vsi odkrivali.« — »In kdaj bo to?«

»Takrat, ko vas bodo nesli k pogrebu.«

Anekdota

Italijanski operni skladatelj Ponchielli Hamilkar († 17. jan. 1886) je bil dostikrat ves zatopljen v svoje skladbe. Nekoč je lilo kakor iz škafa. Ponchielli gre s pospešenim korakom po trgu z

dežnikom pod pazduho. Sreča ga prijatelj, ki se ni mogel načuditi, ko je videl, da je mojster premočen kakor pišče.

»Imaš prav,« mu pravi Ponchielli, »saj zato hitim, da se bom brž preoblekel.«

»Zakaj pa ne odpreš dežnika, ki ga imaš pod pazduho?«

»O, ‚perbako‘ (presneto), saj imaš prav!«

Razno

K našim slikam. Čudodelna podoba Marijinega Srca v cerkvi mesta Taggia na italijanski rivieri, str. 413, je znana po vsej Italiji in Franciji. Sprejeli smo v naš list sliko notranjščine te cerkve s tega namena, da seznanimo c. bralce s čudovitim dogodkom, ki je zbudil pozornost vsega okraja, cele škofije Ventimiglia in cele Italije meseca julija 1941.

Taggia je lepo mesto blizu obmorskega letovišča San Remo, v »deželi oranž in vijolic«. Na trgu se dviga veličastna župnijska cerkev, ki so jo sezidali l. 1679, in ima 14 kapel. V četrti kapeli na ženski strani je bil postavljen l. 1815 kip brezmadežnega Srca Marijinega, umetniško delo kiparja Salvatorja Revellija.

Ta podoba Marijina je znana pod imenom »Madonna miracolosa« — Naša Ljuba Gospa čudodelna, ker so l. 1855 opazovali, da je pregibala oči. Letos — tako so pisali zlasti krščanski časopisi — se je pa isto čudo ponovilo, kar so potrdile številne priče.

(Poročilo o tem dogodku, ki smo ga povzeli iz resnega krščanskega ital. lista »Pro familia«, objavljamo kot kronisti, ne da bi izrekli o tem kakšno sodbo, ki gre Cerkvi. Op. ur.)

Kratka zgodovina »Naše Ljube Gospe, ki premika oči«, je ta-le:

L. 1854, 8. decembra, je papež Pij IX., takratni vrhovni poglavar učeče Cerkve, proglasil brezmadežno spočetje Marijino kot od Boga razodeto versko resnico. Ta važni odlok so pozdravili z navdušenjem po vsem katoliškem svetu in prirejali v znak veselja razne cerkvene svečanosti in pobožnosti. Škof v Ventimigli je ukazal, naj se opravi po vseh

župnijah v škofiji slovesna devetdnevni-
ca od 4. do 11. marca 1855. Zadnji dan
te pobožnosti so opazali verniki v žup-
nijski cerkvi mesta Taggia prvokrat ta
nenavadni dogodek: na podobi Marijini
so videli pregibanje oči številni verniki.
Škof msgr. Bisle iz Ventimigle se je brž
odpravil v Taggio in pričel strogo pre-
iskavati. Pregledal je podobo, spraše-
val priče vseh starosti in poklicev. Cel
teden je porabil v ta namen; končno pa
je pooblastil posebno komisijo, ki naj
nadaljuje preiskovanje. Zapisnik vseh
razprav, ki je obsegal 200 strani, so
poslali papežu Piju IX. v Rim: 21. ju-
nija je prišlo od svete stolice dovoljenje,
da se sme Marijina glava, ki premika
oči, okrasiti z zlato krono.

Od tega časa je že preteklo dolgo
vrsto let. Čudodelno podobo so obisko-
vali romarji od vsepovsod. Letos se je
— kakor rečeno — to čudo obnovilo in
sicer 16. julija ter naslednje dni. Več
ko 80 ljudi je pod prisego izjovedalo,
da so sami videli in opazovali to iz-
rednost.

List »Pro familia« dostavlja: »Govo-
rili smo o tem doslej s posebno previd-
nostjo. Zdaj pa se je oglasil sam škof
iz Ventimigle, msgr. R o u s s e t. Poslal
je vernikom svoje škofije pismo, ki v
njem poudarja med drugim to-le:

»V mestu Taggia, N. Lj. Gospa čudo-
delna' obnavlja čudež iz l. 1855. Globo-
ko ganjen vam izročam to sporočilo.
Dogaja se isto, kakor l. 1855: oči na ču-
dodelni podobi se gibljejo in premikajo,
kar je bilo po strogem kanoničnem pro-
cesu l. 1855 avtentično in čudežno pri-
znanó in potrjeno z odgovorom najvišje
cerkvene oblasti.

Tudi sedaj imamo celo vrsto oseb
vseh poklicev in starosti, ki morejo po-
trditi in potrjujejo pod svetostjo prisege
isto čudežno dogajanje, ponavljajoče se
že dva meseca.«

Škof govori nato, da ne posega v
skrivnostne namene, ki jih ima Bog in
Mati Sina božjega pri teh izrednih do-
godkih, vendar pa more reči:

»N. Lj. Gospa hoče v nas poživiti
veliki dar svete vere«. Dokaz
tému so mnogi slaboverni, ki se jim je v

tem času zopet užgala živa vera; dokaz
so grešniki, ki se povračajo k Bogu;
dokaz bolniki, ki so bili čudežno ozdrav-
ljeni.

Msgr. Rousset je bil napovedal v
dneh od 23. do 26. okt. zahvalno tri-
dnevniico, ki je imela obenem znak za-
doščevanja in spokornosti.

Znamenja na nebu. (4. stran ovitka.)
»In tako sem v prikazni videl konje in na
njih jezdece z oklepi... In iz gobcev konj
je švigal ogenj, dim in žveplo... Pomorjena
je bila tretjina ljudi... In ostali ljudje, ka-
teri niso bili pomorjeni po teh nadlogah,
se niso spokorili od del svojih rok... in se
niso spokorili od svojih umorov ne od svojih
čarovnij ne od svojega nečistovanja ne od
svojih tatvin.« (Razodetje sv. Janeza 9, 17
do 21.) V pretresljivi podobi slika sv. Janez
strašno gorje, ki ga bodo na človeštvo pri-
našale vojske. Po njih so prizadeti dobri
in hudobni; dobri se očiščujejo in delajo po-
koro, hudobni ostajajo tudi po vojskah vdani
pregreham in zakrknjeni.

Pontinsko ozemlje z novimi mesti. Ob
nastopu v XX. leto sedanega italijanskega
režima smo slišali, da je Duce v Pontin-
skem ozemlju, ki je bilo zadnja leto iz moč-
virja spremenjeno v rodovitno in zdrave
pokrajino, ondi naseljenim kmetom s po-
sebno pogódbo prepustil v zasebno last
obdelano zemljo in bivališča. Na ta način
je bilo deležnih nad 3000 družinskih po-
glavarjev in 40.000 družinskih članov iz-
rednih ugodnosti in samostojnosti.

Pontinsko močvirje — sedaj lepa in
zdrava ter rodovitna zemlja — se razpro-
stira ob Tirenskem morju nekako ob sred-
nji obali med Rimom in Neapom. Deset
zadnjih let je sedanja vlada žrtvovala za
osuševanje tega kraja 11 milijard Lir. In
sedaj je obdelanega plodovitega sveta sko-
raj 6 milijonov hektarov. Med naselji so na-
stala cela mesta — čedna in snažna z veli-
častnimi cerkvami. Glavna nova mesta
so: Littoria, (ustanovljeno l. 1932), Sabau-
dia (1933), Pontinia (1934), Aprilia (1936),
Pomezia (1938). Med slikami str. 422: Glavni
trg s cerkvijo sv. Mihaela (desno) in stol-
pom občinske hiše v mestu Aprilia; str 423:
Cerkev sv. Benedikta v mestu Pomezia;
str. 425: Dva prizora z dežele.

Odgovori

F. O.: Večkrat me moti misel, kakor da
je Jezus obrnjen preveč v onostranstvo:
kar naprej ima na jeziku besedo nebesa,
skoro nič pa se ne zmeni za zemljo.

Odgovor: Ta dvom Vam menda najlažje
preženem, če Vas samo spomnim, da je Je-
zus obudil mrtvega mladeniča iz Najma in
Jairovo hčerko. Če bi bilo po Vaše, bi Go-

spod tega nikoli ne storil. Pred Naimom bi bil pristopil k materi, ki je šla za pogrebom, in bi ji bil rekel: »Ne jokaj! Tvoj sin je nastopil boljše življenje; rešen je sveta in njegovih tegob.« V resnici pa pravi: »Mladenič, rečem ti: Vstani!« Vstani, da boš še živel na zemlji, ki sem jo jaz ustvaril za človeka in ki jo moj prihod rešuje prokletstva in greha. Res, lepo je živeti in delati na božjem svetu!

In Jairova hčerka! Dvanajstleten otrok; kaj mu moreš boljšega želeti kakor lepo in srečno smrt? Angelček je pred hudobijo sveta odletel v rajske višave. A Jezus ne pravi: »Deklica, rečem ti, le mirno spavaj.« ampak: »Deklica, vstani!« In še tako človeški in tako tostranski je Jezus, da domačim veli, »naj ji dajo jesti«, da se ji vrnejo moči za veselo življenje na božjem svetu.

S. K.: Sem strastne narave; begajo me skušnjave. Kaj mi je storiti, da se ne pogreznem?

Veliko je že na tem, če človek spozna in vidi nevarnost ter da ima resno voljo za vztrajno borbo. Skušnjave, strastna narava, nagnjenja v greh, so nevarne zanke, ki nas ne zajamejo, če sami nočemo. Skušnjave duše ne omadežujejo, dokler človek ne privoli. Tudi svetniki so imeli enake boje, toda z železno voljo so se prikopali do lavorik. Nekateri so uporabljali celo izredne pripomočke: bičali so se, postili ob vodi in kruhu, zbadali se s trnjem i. dr.

S skušnjavami je imel težave celo apostol narodov, borec za Kristusa, sv. Pavel. Takole priznava: »Veselim se božje postave po notranjem človeku, vidim pa v svojih udih drugo postavu, ki nasprotuje postavi mojega duha in me usužnjuje postavi greha, ki je v mojih udih.« (Rimlj 7, 23.)

Kaj naj torej storimo, da bomo zmagovali? Skrbeti moralo predvsem, da ognja sami ne netimo ne z nevarno sosesčino in družbo, ne z opolzkim branjem, ne s poslušanjem ali premissljevanjem umazanih stvari, ne z nezmernostjo v jedi in pijači. Če skušnjava kljub temu pride, se ji je treba k o j ustaviti.

Božji Učenik je uvrstil v »Očenaš« tudi posebno prošnjo: »Ne vpelji nas v skušnjavo!« Ali bi ne bilo docela v opreki, če bi kdo to prošnjo sicer ponavljal, hkrati pa silil v nevarnost za skušnjave!

Med pomočke, ki se z njimi premagujemo in zatiramo skušnjave, je tudi resna misel na zadnje reči. Saj pravi nauk Modrosti: »V vseh svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči in vekomaj ne boš grešil.« (Sir 7, 40.)

Ni treba posebej poudariti, da moramo v premagovanju strastnosti segati po nadnaravnih pripomočkih, zlasti svetih zakramentih. Naravna sredstva nadnaravna samo podpirajo. Učinkovita je misel na Boga, ki vse vidi. — Brez molitve se človek ne bo izpulil iz objema strasti in

hudi h nagonov. Da imamo v Brezmadežni izredno pomočnico v takih bojih, se oznanja dan na dan. Zakaj toliko vabimo v Marijine družbe? Ali ne zato, ker se v njih pospešuje samoposvečenje v varstvu Marijinem, s sprejemanjem presvete Evharistije, z lepimi zgledi v tovarištvu, z zaščito na vrtu Marijinem!

Te dni sem bral evangelij po sv. Marku. Razložiti si ne znam, zakaj je tolikrat govor o zdravljenju obsedencev. Takoj prvi čudež, ki ga pripoveduje evangelist v prvem poglavju, je te vrste.

Na podobno vprašanje je »Bogoljub« že odgovoril. Pokazal je, da evangelijski obsedenci niso bili navadni bolniki, ampak ubožci, ki jih je trpinčil hudobni duh. Preden je Jezus greh in hudobo premagal na svetem križu, se je satan objestno šopiril kakor »vladar tega sveta«, slično kakor pripovedujejo misijonarji o vražjih delih v poganskih deželah.

Sv. Marko je bil Petrov spremljevalec. Njegov evangelij je zagledal beli dan v Rimu, takrat središču poganstva, ko je stopal na prestol napol obsedeni Neron. Ali je torej čudno, če sv. Peter in njegov tajnik pred rimskimi pagani posebno podčrtavata Jezusovo vrhovno oblast nad hudobnimi duhovi? Nobena reč ni bila takrat bolj sodobna in nobena ni odločneje obdajala Jezusa z božanskim sijem. Zato je res ime nitno, da sv. Marko na čelo Jezusovim čudežem ne postavi n. pr. spremenitve vode v vino, ampak ozdravljenje obsedene ga človeka. »In ostrmeli so vsi, tako da so se med seboj povpraševali: »Kaj je to? Kaj je s tem novim naukom, da z oblastjo ukazuje celo nečistim duhovom in so mu pokorni!« (Mk 1, 27.)

Sredi grozot druge svetovne vojske je evangelij o obsedencih še veliko bolj prepričevalen. Prav zadnji čas mi je prišla v roke knjiga protestanta Pavla Schütza o evangeliju. Tam berem: »Cemu je prišel Kristus? Zato, ker je na svetu hudobni duh. Njegovo delo je naperjeno proti vragom. Kristus hoče rešiti stvarstvo iz satanovih okovov. Zato je čisto naravno, da pri svetem Marku najprej osvobodi obsedena od njegovega hudega duha.«

G. T.: Vaše dolgo vpraševanje bi se bolje glasilo: Poučite me o krščanski popolnosti!

Krščanske popolnosti res ne pojmuje te prav jasno. To-le je treba najprej vedeti: Po krščanski popolnosti hrepeni tisti človek, ki si prizadeva, Boga vedno bolj ljubiti in vsako delo storiti tako popolno, kakor misli, da je Bogu všeč.

Pomoček, da to doseže, pa ni samo zasebna molitev in odmaknjenost od grešnega sveta, marveč vestno spolnjevanje zapovedi in stanovskih dolžnosti, češčenje presv. Srca Jezusovega in Marije Device, borba

zoper male grehe, pogostna sv. maša in sv. obhajilo, misel na božjo pričujočnost.

Kadar v delavnik vsled obilnega zaposlenja (poleti) ali iz drugega vzroka ni mogoče iti v cerkev, se udeležimo sv. maše v duhu in prejmemo duhovno sveto obhajilo. Svoja dela pa izvršujemo z dobrim namenom v slavo božjo.

Posebni pripomočki za doseg populnosti so pa »evangeljski sveti« (vedno devištvu, prostovoljno ubožstvo in pokorščina — kar zaobljubijo zlasti redovne osebe).

Dobre knjige

Rakovniške knjižice so že splošno znane. Kdo more preceniti, koliko so že koristile in še bodo! Vsaka zase ima svojo vrednost: resen nauk, očetovsko svarilo, prijazno razjasnilo. Mnogo jih je, ki so zlata vredne, dasi stane vsaka le pol lire... Med take štejeemo zlasti najnovejši dve z naslovom: »Dekletu na pot« in njena inačica za fante: »Leta, mlada leta«. Kakor angel varih bosta obedve naši doraščajoči mladini. Obe govorita z usmerjeno in pretehtano besedo o stvarih, ki mladega človeka najbolj mikajo, pa tudi zvabijo v prepad, če ne dobi pravočasno pametnega pouka, prijateljskega navodila, jasne luči, ki posveti v nevarno temo. Ni lahko razpravljati o teh vprašanih. Hitro je kaj preveč; če je premalo, pa lahko prej škoduje kot koristi. Pisatelj je izbral tak način poučevanja, ki počasi, z resnobo med različnimi primerami in pojasnili iz življenja dovede do glavnega vprašanja, ki hoče nanje odgovoriti. Zdi se, da se mu je res prav posrečilo. Zato rečemo: Škoda, res škoda, če bi ne prišla taka knjižica (ena kot druga) v roke tistim mladostnikom, ki jim je namenjena. Obedve se bereta kakor mikavna povest!

Vmes je izšla še števec 187. z naslovom »Dvojni sad«. Knjižica opisuje zgodbo krščansko vzgojene gospodične, ki se je omožila z mladeničem iz brezverske barcelonske družine, z bogatim industrijcem. Namesto v srečo, je dospela v trpljenje. A s svojo vztrajnostjo in ljubeznijo do otrok — je končno pripravila tudi moža do spoznanja...

(Na leto izide 24 knjižic. Uprava: Rakovnik - Ljubljana.)

Misijski koledar 1942 — z geslom: »Bog je ljubezen«. Uredil Ladislav Lenček C. M., založila Misijska družba sv. Vinc. Pav. v Ljubljani. Cena 6 lir. Tiskala Ljudska tiskarna v Ljubljani.

Takega-le koledarja pa človek mora biti vesel. Kakaj? Če ga naročiš, imaš prvič to dobro, da si preskrbiš res zanimivo in poučno berivo, ki ti razširi obzorje in nudi mnogo znanja; drugič se poučiš o stanju svete Cerkve v tujini; tretjič imaš pri tem branju zavest, da je vse resnično, ne izmišljeno. Ko si prebral kakšno mikavno

povest, si rečeš: lepa je, vse se utegne res tako zgoditi, kakor je opisano; vendar pa je po večini vse le narejeno, plod pisateljeve domišljije.

V Misijskem koledarju je pa vse samo stvarnost; saj ga lahko imenujemo zbirko vsakovrstnih zanimivosti iz misijskih krajev, iz življenja katol. misijonarjev, ki je skoraj vedno prepleteno s pretresljivimi, veselimi pa tudi neprijetnimi dogodki in doživljaji med tujim, od našega tako različnim svetom.

Ko človek pregleduje tako-le misijsko knjigo, se čuti nehotе osramočenega, češ, kako se nekateri katoličani žrtvujejo za blagor bližnjega in človeštva sploh, v tem ko smo mi tako hladni in je stotisočem misijonstvo — španska vas.

Koledar te pouči o vseh misijskih panogah in ustanovah, o vsestranskem delu, ki ga izvršujejo misijonarji (in njih pomožno osebje: misijski bratje, sestre, pomočniki) kot Kristusovi blagovestniki, vzgojitelji, kot učitelji na vseh poljih znanja, prosvete, poljedelstva, zdravstva, rokodelstva i. dr.

Končno pa: Ne pozabimo na glavni namen Mis. koledarja: Prepričati hoče, da mora biti sodelavec misijonstva prav vsak katoliški kristjan, drugače ni dober otrok matere katoliške Cerkve.

Odkod sem, mati? Napisala Marija Bregar. Založila »Nova stvar«. Ljubljana, Dombrovska cesta 27. (Telefon 32—64). — Lep primeren in neoporečen pouk najmlajših o postanku življenja. Knjižica hoče pri odgovoru na vprašanje »Odkod sem?« — materi pomagati. Vsebinsko mati ob primerem času otroku (od 8. do 12. leta) prebere, razloži. Mogla bi jo dati otroku tudi v roke. Staršem in drugim vzgojiteljem knjižico priporočamo. Cena 2 L. Pri skupnem naročilu popust.

Filoteja ali navodilo sv. Frančiška Saleškega za bogoljubno življenje. Priredili ljubljanski bogoslovci po prevodu s. Simforoze Kovačič. Ljubljana 1941. Cena vezanemu izvodu 24 ali 28 Lir.

Filoteja je za »Hojo za Kristusom« morda najlepša nabožna knjiga. Pisana je v slikovitem, nazornem, vsem razumljivem jeziku in dosledno, prepričevalno razvija misel, izraženo v prvem poglavju: Prava, živa pobožnost, izvira iz božje ljubezni in celo nič drugega ni kakor resnična ljubezen do Boga. Knjige smo lahko iz srca veseli, ker nam je danes potrebna bolj ko kdaj poprej. Škoda le, da je za majhnega človeka nekoliko draga! Govorili bomo o nji še kdaj pozneje.

»Kako je svet hudoben!« pravi Peter svojemu tovarišu. »Ujel sem oni dan vrabca, pa sem ga pobarval z rumeno barvo in prodal za kanarčka. Kupec mi je dal zanj bankovec. Ko sem ga pozneje natančno pogledal, sem opazil, da je bankovec ponarejen.«

Proti novemu letu

Bilanca za leto 1941. ni ugodna, če bi imeli v mislih zgolj številke. O moralnem uspehu, ki ga v prvi vrsti skušamo doseči, bodo sodili drugi. Četudi »Bogoljub« v zadnjem času ni imel tiste razkošne zunanosti kot v mirnih letih in je bilo v tem pogledu manj izdatkov, vendar lastništvo ni prišlo na zeleno, ker so vse tiskarske potrebščine tako neznansko v ceni poskočile. Uredništvu pa pogum ne upada, ker upa, da bo zanaprej naše ljudstvo, ki ječi pod težo neljubih in neizogibnih vojnih poskušanj, še bolj seglo po tem, kar daje vsaj notranjo uteho, tolažbe in moč.

Vir tolažbe je Bog sam. Med pomočki, ki nas vodijo k temu viru, so pa zlasti tudi resni, zanesljivi, krščanski listi. Med take štejemo v prvi vrsti »Bogoljub«-a, ki nas — zvest svojemu imenu — uči predvsem Boga ljubiti, živeti po božji volji. Življenje po božji volji pa zagotavlja mir, srečo, zadovoljnost, vdanost tudi ob številnih nevesočnostih in nesrečah. Saj kdor doseže popolno soglasje z božjo voljo tako, da vse, kar se mu prigodi, sprejme kakor iz božje roke poslano, uživa že tu na zemlji nekako blaženstvo.

Ker želimo vsem našim rojakom to notranjo blagodat, zato tem topleje priporočamo, da bi se vsi oprijeli našega »Bogoljuba«, ki pomaga, kar se da, to dobrino doseči.

Ponavljamo: Vsem našim rojakom želimo to blagodat. Zakaj poudarjamo: vsem? Zato, ker jih je — na žalost — še nemalo med našim ljudstvom, ki se izmikajo »Bogoljubu«. Neumevno nam je in močno obžalujemo, da se dobe moške in fantje, ki zmotno sodijo, da je naš list bolj za ženstvo. Kdor tako govori, ga gotovo ne bere. To trdimo: »Bogoljubu« so vsi verniki enako pri srcu. Zagrešil je kvečemu to, da je dal kedaj, če je nanesla priložnost, prednost moškim pred ženskimi svetom.

Vprašamo: Ali naj veljajo za moške drugačne postavbe, drugačni ver-

stveni in nraavstveni predpisi kot za ženske? »To je božja volja, da se posvetite« (1. Tes 4, 3), je zaklical apostol narodov vsem brez izjeme. Ni pa prazna beseda, če pravimo in trdimo, da je posvetitev moških otežena oprav zastran tega, ker so v človeški družbi postavljeni na važna, odgovorna mesta in se lahko zgodi, da se v takih položajih preveč zapletejo v posvetnost, premalo pa brigajo za ukaz Gospodov: »Iščite na jprej božje kraljestvo!«

Če opazujemo med moškimi svetom le preveč mlačnosti, površnosti, onemarnosti in malobrižnosti v verskih stvarih, smo zopet prisiljeni trditi, da bi tega ne bilo, če bi moški malo bolj segali tudi po krščanskih listih, ki se ne pečajo s svetno politiko, marveč s tisto najpotrebnejšo politiko, kateri je poglobitno geslo: Reši dušo svojo! To politiko zasleduje naš »Bogoljub«.

Res je, da so si »Bogoljuba« izvolile za svoje glasilo Marijine družbe. Častno je to zanj. Ni pa zastran te odlike enostranski v pisavi ne v vodstvu, ampak mora enako ustrezati kongregacijam za moške kakor za ženske.

Te dni je odličan vseučiliški profesor v Ljubljani, ko je odločil 11. številko »Bogoljuba«, izjavil: »Vsega sem prebral in se prepričal, da ima veliko zanimivega, pa marsikaj res važnega. Le zdi se mi, da ne pride — kar je zelo škoda — bolj tudi moškim v roke. Skušajte ljudi prepričati, da je »Bogoljub« list, ki je moškim nujno potreben.«

V pogledu na to bo »Bogoljub« slej ko prej utrjeval pravo, dejavno in kremenito krščansko življenje, ki je naša skupna življenjska naloga: Naj zacvete nova, sveža, cvetoča pomlad verskega udejstvovanja med našo mladino, po naših Marijinih družbah, v naših družinah, med našimi fanti in možmi! Privzgojiti si moramo tako versko zavest in tako dejavno krščanstvo, ki se ne upogne in ne odpove

tudi ne v nepričakovanih stiskah in ne v najhujših preskušnjah, — tako krščanstvo, ki je neokrnjeno, pristno in vsekar živo, ki ne ljubimkuje z mehkužnostjo razvajenega sveta in ne z ohlapnimi razvadami novodobnosti, ali z modernimi in škodljivimi nazori o življenju, — tako krščanstvo, ki ni in ne sme biti olepševalno perje notranje gnilobe.

V duhu in smislu Katoliške akcije bo »Bogoljub« krepko in vztrajno oršil vzvišeno nalogo, da se vse zasebno, družinsko in socialno življenje osvoji za Kristusa Kralja.

V oklicu, ki je napisan na prvi strani naše 12. številke, poziva in vabi naš prevzvišeni nadpastir na v seljudsko zadoščevalno pobožnost prvih deset petkov v spravo presvetemu Srcu Jezusovemu. Dostavlja pa v premislek: Ali niso težke preskušnje, ki zadevajo

danese vse narode, kazen za laži-krščanstvo sedanje dobe!

Naj zanaprej ta zaslužena oponašava ne imej več upravičenosti v naših vrstah. Naj zavlada pristna bogovdanost in bogoljubnost po naših domovih. Naj bodo čuvarji bogoljubnosti zlasti tudi naši možje in fantje! V »Bogoljubu« bodo našli vsekar junaško pobudo in trajno oporo.

*

Ker hočemo vsem rojakom v tem smislu — dobro, hočemo, da pride »Bogoljub« res prav v vsako družino. Časi so taki, da mnogo potrebnih stvari še za denar ne moremo dobiti. »Bogoljubu« je — hvala Bogu — pot odprta. Dobite ga za neobčutno ceno. Naročbo urno obnovite, novi naročniki brž v veliko »Bogoljubovo« družino!

Paberki

Najlepši spomin

(Ljubezen do staršev.)

Ce otožnost prevelika
polni dušo mi kedaj,
me tolaži staršev slika.
Bog jim daj nebeški raj!

Slika ta je meni sveta,
hranim jo kot drag zaklad,
kot spomin na rajska leta
in na cvetje in pomlad.

Pot ste trnovo hodili,
ki zdaj čaka tudi nas;
zgleđ ste vdanosti nam bili
prav do groba slednji čas.

Trikrat pet je let minilo,
ko je zval vas Kralj neba;
večno uživajte plačilo,
sveři raj še nam naj da. I. R.

Prošnje in zahvale

A. Š. se zahv. † škofu Baragu za zdravje svakinje, ki je ozdravela po opravljeni devetdnevni, ko je zdravniška pomoč odpovedala. — E. M. R. se zahv. † škofu Baragu za dosedanjo pomoč in se priporoča še naprej v važnih in težkih zadevah ter za zdravje in mir; prav tako apost. misijonarju

I. Knobleharju. — Javno se zahvaljujem svetniškemu škofu Baragu za uslišano prošnjo in za srečno uspelo operacijo matere. Plut Roza, Ljubljana.

— M. V. se zahv. † škofu Fr. Baragu za pomoč in se priporoča še vnaprej v važnih zadevah ter za zdravje in mir; prav tako sv. apostolu Jakobu.

Slovenski pregovori o strasti

Brez uzde strast — gotova propast.
Pregnana čednost se v strast spremeni.
Strast pijančevanja je rja, ki zdravje razjeda.

Strasti so verige, ki imajo sebičnost za prvi sklep.

Strastna navada, težka klada.

I. Sašelj.

*

Praznik »detinstva« (god »Nedolžnih otrok«) bomo imeli letos v nedeljo (28. dec.) po božiču. V Ljubljani bomo združili vsakoletno pobožnost za DSD (»Dejanje sv. detinstva Jezusovega«) s popoldansko službo božjo v frančiškanski cerkvi. Sporéd bomo naznanili v prvi številki »Bogoljuba«, ki bo izšla še pred prazniki.

VSEBINA: Vseljudska pobožnost devetih prvih petkov. (Škof dr. Gr. Rožman.) — Članki: **in** Strupl.) — Krščanska družina: Sv. oče krščanskim materam. (Prevedel J. Simone.) — Kraljevstvo Marije Device brezmadežne. (A. Č.) — K luči: Da znamo odgovoriti. ... Češčenje sv. Franciška Ksav. na Slovenskem. (Msgr. V. Steska.) — To so težave. (J. Langerholz.) — Obhajilni dnevnik. — Marijine družbe. Sadovi Marijinih družb. (J. Filipič.) — Baragov kotiček. (H. Pogačnik.) — Listek: Mati Mariča. (Konec.) — Razigranost — brez greha. — Iz življenja Cerkve: ro svetu, po domovini. — Opazovanja. — Za razvedrilo. — Razno: Odgovori. Dobre knjige. I. dr. — Proti novemu letu.

Cena »Bogoljubu«: za posamezne naročnike 9 Lir, v skupinah po 8 Lir; v Nemčiji 2 Rm., v Hrvatski 40 kun, v Franciji 32 fr., v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za december 1941-XX.

Mesečni zavetnik: Sv. Frančišek Ksaverski.

Mesečna namena molitve, blagoslovljena po sv. očetu:

Splošni namen:

Misijski namen:

Spreobrnjenje prekljnjalcev in brezbožnikov.

Stanovitnost novokrščencev.

Dnevi		Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa	
				Ljublj. škofija	Lavanti škofija
1	Poned.	Eligij, škof	Da bi vsi začeli 9 I. petkov	Jesenice	Dobrovnik
2	Torek	Bibijana, dev. m.	Blagor domovine	Boh. Bistrica	Turnišče
3	Sreda	Frančišek Ksav.	Katoliški misijoni	Ljublj., frančišk.	Celje, sv. Danijel
4	Četrtek	Barbara, dev. m.	Srečna zadnja ura	Zagorje ob Savi	Celje, sv. Danijel
5	Petek	Saba, opat	Spravni dan za grehe naroda	Metlika	Celje, sv. Danijel
6	Sobota	Nikolaj, škof	Da bi mladina častila Srce J.	Novo mesto	Celje, Marij. e.
7	Nedelja	2. adv. Ambrož, šk.	Apostolstvo mož in fantov	Mošnje	Limbuš
8	Poned.	Brezm, sp. M. D.	Da bi mladina cenila nedolž.	Ljublj., stolnica	Ruše
9	Torek	Peter Furič, šk.	Adventni duh spokornosti	Kamnik	Sv. Lovrene n. P.
10	Sreda	Lavretan, M. B.	Posvetitev družin presv. Sreca	Kokra	Sv. Lovrene n. P.
11	Četrtek	Damaz, papež	Marijine družbe pri nas	Studenec	Pušcava
12	Petek	Aleksander, muč.	Slovenci v drugih krajih	Šk. Loka, uršul.	Maribor, sv. Mag.
13	Sobota	Lucija, dev. muč.	Zvestoba veri naših preselj.	Dražgoše	Maribor, sv. Mag.
14	Nedelja	3. adv. Spirid., šk.	Naša Katoliška akcija	Grabovo	Maribor, sv. Mag.
15	Poned.	Kristina, dev.	Pravični mir med narodi	Zagradec	Sv. Duh, Ostri v.
16	Torek	Evzebij, škof, m.	Hrepenenje po Odrašeniku	Adlešiči	Sv. Križ pri Mar.
17	Sreda	† Lazar, škof	Po nedolžnem trpeči	Sorica	Selnica
18	Četrtek	Graeljan, šk.	Zadoščevanje božjemu Sreca	Turjak	Gor. sv. Kungota
19	Petek	† Urban V., p.	Duhovniki in bogoslovci	Lipoglav	Sv. Marjeta P.
20	Sobota	† Evgenij, m.	Župnije brez svete maše	Krašnja	Maribor, šol. ss.
21	Nedejja	4. adv. Tomaž, ap.	Zadeve naših škofov	Sava	Sv. Barb. v Sl. g.
22	Poned.	Zenon, mučenec	Prezebajoči in stradajoči	Ovišje	Sv. Martin V.
23	Torek	Viktorija, dev. m.	Čistost mladine	Ljublj., Marijan.	Sv. Peter pri M.
24	Sreda	† Adam in Eva	Da bi opravili spoved za božič	Mala Loka pri Ih.	Sv. Peter pri M.
25	Četrtek	Bo ic, roj. Gosp.	Da bi se oklenili Zveličarja	Begunje, kazn.	Maribor, franč.
26	Petek	Stefan, prvi muč.	Da bi vsi cenili posv. milost	Planina pri Rak.	Maribor, franč.
27	Sobota	Janez Evangelist	Dejanska ljubezen do bližnjega	Sinji vrh	Maribor, franč.
28	Nedelja	Nedolžni otroci	Krščanska vzgoja otrok	Ratece	Kamnica
29	Poned.	Tomaž, škof	Zaupanje v božjo Previdnost	Semič	Maribor, stoln.
30	Torek	Evgenij, škof	Zadeve naših naročnikov	Senkov turn	Maribor, stoln.
31	Sreda	Silvester, papež	Zahvala za dobrote. Umrl	Litija	Maribor, stoln.

Odpustki za december 1941-XX.

2. Torek. Spomin rajnih iz treh redov sv. Franciška. P. o. istim kakor 15. dan.

3. Sreda, prva v m. Sv. Frančišek Ksav. 1 P. o. čl. »D. sv. detinstva J.č., če molijo za njega razširjenje. 2. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo po n. sv. očeta.

4. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žp. e.

5. Petek, prvi v m. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor večeraj; 2. vsem, ki prejmejo sv. obhajilo, nekoliko premissljujejo dobrotljivost presv. S. J. in molijo po n. sv. očeta; 3. čl. br. sv. S. J.

6. Sobota, prva v m. Sveti Nikolaj. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. očeta.

7. Nedelja, prva v m. Čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v brat. e. molijo po n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. — P. o.: 1. tistim, ki nosijo višnj. škap.; 2. čl. br. sv. S. J.

8. Ponedeljek, Brezm. spotečje M. D. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 4. dan; 2. čl. br. sv. S. J. v br. c.; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kakšno drugo dobro delo; 3. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 4. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 5. čl. škap. br. karm. M. b. v br. ali župni škap.; 6. tistim, ki nosijo viš. škap.; 7. čl. molitvenega apostolstva v javni e.; 8. čl. Marijine družbe; 9. čl. Družbe krščanskih družin; 10. čl. br. za duše v v.; 11. čl. Apostolstva sv. Cirila in Metoda; 12. Tistim kakor 15. dan. — V. o.

12. Petek. Najdenje trupla sv. Frančiška. P. o. tretjerednikom.

13. Sobota. Sv. Marlonij. P. o. tistim, ki nosijo viš. škap.

15. Ponedeljek. Osmina brez. spočetja Marije Device. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

21. Nedelja. Sv. Tomaž. P. o. čl. Družbe sv. Petra Kl., če molijo za razšir. sv. vere in opravijo navadne pogoje.

25. Četrtek. Božič. P. o.: 1. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 2. čl. škap. br. karim. M. b. v br. ali

žup. c.; 3. tistim, ki nosijo viš. škap.; 4. čl. Marijine dr.; 5. čl. Družbe kršč. družin; 6. čl. br. sv. Družine; 7. čl. br. za d. v v. — V. o. — Odpustke rim. postajnih cerkvā morejo dobiti vsi tisti, ki so navedeni na koncu letošnje april-ske št. »Bogoljubas«, str. 157.

27. Sobota. Sv. Janez Ev. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 5. dan; 2. čl. br. presv. S. J. kakor 8. dan; 3. čl. Družbe sv. Petra Kl. kakor 21. dan.

28. Nedelja. zadnja v m. God. Ned. otrok. P. o.: 1. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.; 2. čl. »Dej. sv. detinstva J.«

Grda prevara. »Katoliška akcija in nje apostoli imajo« — tako je tiskano v listu »Revija KA' št. 3—4, l. 1941, stran 243 — »v teh težkih dneh prav posebno poslanstvo. Čaka jih med drugim naloga, da zavračajo prevare komunizma.

Grda prevara je, če kdo pričakuje rešitve od komunizma. Komunizem je brezboštvo, a kako bi kristjan pričakoval rešitve od brezbožnikov in brezboštva? Brezbožnik kdaj more pomagati, kdaj bo tudi pomagal, a ne z brezboštvom, temveč kljub brezboštvu po svoji boljši naravi. A komunizem je bistveno brezboštvo, in kamor pride, prinese brezboštvo. Zaupati na komunizem more le tisti, ki mu ni krščanstva več mar. Da si želi komunističnega gospostva, kdor bi se rad znebil božjega gospostva, to je razumljivo; a kako se more vnehati za komunizem kristjan, to je nerazumljivo in je mogoče le v strašni zmedi naših dni!

Nekatere moti »slovanska Rusija«. Toda komunizem ni prav nič slovanski in vodnikom komunizma je slovanstvo deveta briga! Njim je le za internacionalno zmagao internacionalnega komunizma. Komunizem se je za čas potuhnil, a na tihem pripravljaj za svetovno revolucijo na razdejanju sedanje vojske. Usoda je hotela, da se je prevaral in nehote zapletel v vojsko, ko mu še ni bilo ljubo.

Slovani smo sanjači. Saj še carska Rusija ni imela do drugih slovanskih narodov nobene ljubezni. Ali je ljubila Poljsko in nje svobodo? Ali Ukrajince? Balkanske narode na videz da, ker so ob poti do Dardanel in v Sredozemlje ter naj bi ji pomagali utirati pot k nje ciljem! Morda je imela carska Rusija nekoliko ljubezni do njih pravoslavja;

a tudi ta ljubezen je bila sebična, porojenja iz želji po veličini pravoslavne Rusije. Če so bile besede carske Rusije o drugih slovanskih narodih le lepe besede, so take besede na jeziku boljše- vi- kov — saj jih v resnici komaj kdaj izgovore — le slepiva prevara za komunistično agitacijo.

Komunizem je naš najhujši sovražnik; najhujši, ker je s svojimi prevarami naš nōtranji sovražnik.«

Za dobro voljo

Ta presneta naglušnost. Dominik, uzmovič iz navade, je bil nekoliko gluha. Po rodu je bil Italijan. Neko noč je šel prežat, kje bi se dalo kaj nabrati za kuhinjo. V sosedni vasi nekje je sunil kokoško. Ko je prišel v cerkev in se je mašnik obrnil proti vernikom s pozdravom »Dominus vobiscum« (Gospod s vami!) je naglušni Dominik mislil, da je gospod župnik zaklical »Domenico ti ho visto« (Dominik jaz sem te pa videl). Ves v zadregi se je Dominik opravičil, da je kokoško že prodal.

(Prav brihten ni mogel biti ta uzmovič, če je menil, da je odvezan od vseh dolžnosti, ko je tatvino [tujo last] prodal.)

Po zmoti se učimo. A. je poslal iz mesta razglednico domov. Podpisal je svoje ime in dostavil kratek pozdrav, vsega skupaj 5 besedi. Ko prilepi znamko za 50 c., mu pravi prodajalec v trafikki: »Saj zado- stuje znamka za 20 c.« — »Nisem mislil na to,« de Anton; »sicer pa nič hudega. Kar je preveč, naj bo pa za pismošča.«

Dobro je zadel. A.: »Kaj pa tvoj brat, ki je iskal službo, kaj dela zdaj?« B.: »Nič. Službo je dobil.«

Številka 12. „Bogoljuba“ ima po- pečan obseg: tri tiskane pole (48 str.), prav tako kakor številke 2., 3. in 5.

Šestkrat je bila opravljena sveta maša meseca novembra za vse, ki so naročeni na naš mesečnik — »Bogoljub«.

SALDA - KONTE, STRACE - JOURNALE, ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE,
ODJEMALNE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.



NUDI PO IZREDNO UGOĐNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

LJUDSKE TISKARNE V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

D. LJUDSKA POSOJILNICA

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrestuje, daje posojila na vknižito in oproti poroštvu Posojilnica je bila ustanovljena 1895. leta.

zadruga neoplenjena jamsvom
v mestni palači v Ljubljani, Miklo-
šičeva 6 nasproti hotela Union

V LJUBLJANI



LJUDSKA TISKARNA

v LJUBLJANI

Kopitarjeva ulica

prejete tudi vse za ilustrirane tiskovne potrebne dodatke tiske predloge in

K N J I G O T I S K A

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za rusko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine bolne v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene po tom

KNJIGOTISKA,
LITOGRAFIJE,
BAKROTISKA

TOČNA POSREŽBA • UMERJENE CENE

Urednika: Ant Čadež, Jos. Šimenc. Izdajatelj: Ivan Rakovec.

Za Ljudsko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič



Sv. Frančišek Ksav. med Indijanci.

Proizvedeno v
Ljubljani
v Univerzitetni tiskarni



12. razodelja sv. Janeza.
19. (17-21) Glej opis: sk. našim slikam.